

Slovensko Narodno Podporno Društvo št. 1. v Chicagi, Ill.

Za odgovor vsem društvam in posamesnem dopisnikom, naj služi sledeče:

Pri redni seji, dne 23. t. m. je "Slovensko Narodno Podporno Društvo" št. 1. v Chicagi, Ill. sledeče sklenilo:

I. Društvo ima naslov "Slovensko Narodno Podporno Društvo št. 1." s sedežem v Chicagi, Illinois.

II. Vse društva, katera se osnujejo, ali so že osnovane in se k Slovenskemu Narodnemu Podpornemu Društvu v Chicagi priklopijo, dobijo zaporedne številke 2 3 4. intako dalje; tako da se bo de prihodnje društvo imenovalo "Slovensko Narodno Podporno Društvo št. 2." itd. To pa zaradi tega, da se prepri, pri zbiranju imena prepreči in da je poslovanje enostavnejše.

III. Nova društva naj se takoj ustanovijo in sicer je začetno dovolj ako je 8 ali 10 članov, ter se naj to podpisanimu tajniku takoj naznani.

IV. Vsak član ima 50c vstopnine pri upisovanju plačati, kateri se mu, v slučaju nesprejetja, vrnejo.

V. Kakor hitro je zadostno število članov prijavljenih, kakor to zadavni zakon zahteva, se bo takoj glavno zborovanje sklicalo, h katerem bojo društveni zastopniki povabljeni, da se pravila in vse potrebne vkrene, in da se zveza inkorporira.

VI. Vsa daljna tozadevna vprašanja, odgovarja podpisani.

Toliko daleč smo srečno do sedaj prijadrali in očrtali smo si pot, po kateri bodemo neomahljivo korakali. Kaj nas je privedlo do tega? Prepričanje, da le v složnosti je napredek, v složnosti je moč, v složnosti je ljubezen do svojega brata, katera ne zasleduje izkoriščanje sotrpinov, temveč da se rane celijo, katere so prizadeté v neizprosni boju za obstanek!

Mi smo društvo ustanovili, v katerem se mora nepristranska pravičnost vsakemu članu onako deliti, da vsaki, kateri določene prispevke redno plačuje, tudi njemu zagotovljene koristi društva uživa!

Izraz "Slovensko Narodno Podporno Društvo" pove dovolj jasno, kak namen, da mu je. Člane v opričeni potrebi podpirati — in ne odirati, to je naš zvišen princip, — naš ideal!

Naša naloga ni mala, posebno v sedanjem času krize: in pripoznati moramo, da smo imeli pomiselke predno smo z akcijo pričeli. Tuda, bratje rojaki po širni Ameriki so se začeli oglašati in buditi, kar nas je ojunalo, da smo stopili na plan. Naša skromna na da je daleko prekašana in z veseljem se društvenega naročila odzovem, da v imenu S. N. P. Društva št. 1. izrekam tem potom zahvalo vsem onim, ko neomejeno zaupanje v nas stavijo. Prizadevali se bodemo, da bomo vsestransko v nas stavljeno zaupanje primerno in dostojno opravičili.

Bratje rojaki! Pozivljam Vas, da ne odlašate, temveč takoj Slovenska Narodna Podporna Društva ustanovljate, kajti preje da je, bolje za člane!

Bratski pozdrav
Jos. Ivanšek, tajnik.
1517 S. 43rd Ave.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Budapešta 25. julija. Veliko pozornost je tukaj zbudilo, ko so štiri ugledne bankirje zaprli. Bankirji so Max Neuman, Ignac Herefelder, Anton Valmen in Basch; poslednji je tudi lastnik in izdajatelj nekega finančnega časopisa.

Vsi štirje so imeli takozvano "spodbujalno banko" in Basch je s svojim listom "gimpelne" lovil, da se je kateri v nastavljenе zanjke vjel, ter da je hotel z vrednostnim papirji na borzi igrati, so ga ti poštenjakoviči do dobra oskušili. Banka je bila čez vse gnjila, a "bankirji" so ogromne "kšefte", ne le v Avstriji temveč tudi v Nemčiji, delali in ljudi za stotisoč in več kron ogoljufali.

— Dunaj 27. julija. Ko so v Ustju ob Labi, Čehi svoj narodni dom blagoslavljali, je prišlo med Čehi in Nemci do tepeža, ter jih je bilo več oseb z noži ranjenih.

Nemčija.

Berolin, 27. julija. Iz Bromberga, Poznanj, se o nekem tragičnem slučaju poroča. Tam so zaprli nekega Nemškega Amerikanca, po imenu Tomaž Wollanda. Obtožen je, da je z lastno hčerjo poročen in da živijo trije otroci iz tega zakona. Podrobnosti tega zakona so čudni; kolikor se je do sedaj dognalo, je stvar sledeča: Pred tridesetimi leti je bil šel Tomaž Wolland v Ameriko, da bi si tukaj, kakor pravi, novo existenco uredil. On je doma zapustil ženo in otroka v nežni mladosti. Leta so minula, a on ni ničesar od sebe slišati dal in končno je doma veljal za prošlega. Žena je vse potrebne korake storila in sodnija ga je v določenem času za mrtvega proglasila. Potem se je žena zopet omožila. Hčer je med tem odrasla in polastila se ji je želja, da potuje v Ameriko. In tako je domovino Bromberg zapustila ter se čez "lužo" v Ameriko pripeljala. Čez nekaj časa sta oče in hčer skupaj prišla, se ve, brez da bi eden drugega poznala posebno pa še, ko je Wolland pod drugim imenom v Ameriki živel. Eden drugemu sta se dopadla in konec tega je bil, da sta se poročila.

Pred kratkem sta se vrnila v staro domovino in tu sta sama zasledila, da sta si oče, hči mož in žena v eni osebi. Stvar se je oblastnijam naznanila in posledica je bila, da so Wollanda zaprli.

Policija sedaj zasleduje, ako je resnično Wolland v nevednosti svojo hčer poročil.

Švica.

Bern. Upanje, da bojo onih 23 italjanskih delavcev, kateri so v Loetschberg predoru ponesrečili; še rešili, je vse prizadevanje brezuspešno. Celi predor je z vodo zalit in se ne more do ponesrečenov priti.

Nesreča se je zgodila, ko so močno dinamične mine zažgali in se je vsled močnega sunka stena v predoru porušila, ter je voda predor zalila.

Hollandija.

Amsterdam, 27. julija. V sled tega, da je Castro, predsednik Venezuele, J. H. Dereusa, holandskega poslanika in ministra v Venezuali, kar kratkem potom, takorekoč iz Venezuele zapodil, so v Hollandiji jako razburjeni, ter so dobile vse v ameriškem morju se nahajajoče vojne ladje, povelje, da pred Venezuelo plove in da, ako Castro odpuščenja ne prosí, vse večja mesta bombardirajo.

Portugalsko.

Lizbona, 26. julija. Dognalo se je, da je ubiti kralj Carlos in žnjim njegova rodbina čez \$11.000.000 državnega denarja zapravil. Ni pa samo on bil tisti, kojemu je bila državna blagajna molzna krava, temveč vsak je iz blagajne kradel kdor je prišel do nje. Vladni uradniki, generali, škofje, farji in aristokracija, vsi so iz ljudskega denarja zajemali. Generali Ouva, Costa in Lopec so dobili vsaki po \$50.000 založno posojilo in portugalski poslanik v Pekingu je dobil za 20 let predplačo!

Ni čuda, da so kralja v peklo poslali, in ni čuda ako je ljudstvo do skrajnosti razburjeno.

Rusija.

Yusovo, 27. julija. Ko so v Rekowski premogarski jami, kjer je čez 300 delavcev nesrečni konec storilo, zruševine odstranjevali, so prišli na izdelovalnico ponorejenega denarja. Sodí se, da so bili ponorejalci zasledeni in da so oni grozno nesrečo povzročili.

Turčija.

Carigrad, 26. julija. Turški sultan je dal svojem ljudstvu ustavo. Vse ladje so bile v zastavah in čez 10.000 ljudi je šlo pred Yildiz Kiosk se sultanu poklonit. Sultan je baje rekel, da on ni zaradi tega toliko časa dal ustavo, ko ljudstvo še ni bilo zrelo za to.

Stvar je pa docela drugačna. Sultan je bil prisiljen ljudstvu ustavo dati, sicer bi mu šlo za glavo

Amerika.

Srednjeveško.

Atlanta, Ga. 27. julija. Poslanska zbornica za postavdajo v državi Georgia je sprejela zakon, s katerim se "kontrakt-sistem" do 31. decembra 1911 vzdržuje. Zakon, oziroma kontrakt je zato, da se jetniki posestnikom, tovarnarjem in takim za mali denar v delo dajo in se z njimi postopa huje kot s sužnji.

Kaj takega se mora le tam goditi, kjer niti trohice sočutja v prsih ne biva.

Ameriško delavstvo.

Vse kaže, — ako se ne varam — da se ameriškemu delavstvu prijet na bodočnost približuje. Republikanski predsedniški kandidat Taft je v svoji izjavi s katero sprejema kandidaturo, napisal ali napisati dal 15.000 besed od katerih je 3.600 delavstvu posvečenih. Od 50 strani te izjave, — o kateri grozno prerokovanje v svet trobi vse meščansko časopisje, je 12 strani, v katerih se izključno z delavskem vprašanjem bavi; in katerim je stvar znana, pravijo, da Taftove izvajanje bojo "uniskem delavcem" popolnoma zadovoljale.

Pa naj še kdo reče, da delavstvo v političnih bojih nobeno vloge ne igra. Demokrati so jem nekaj in republikanci jim bojo jo nekaj obljubili. — Tedaj kaj hočjo delaveci še več?

Potrdilo.

S tem potrjujemo, da nam je poslal danes zastopnik "Glas Svobode" Joe Malar, iz Sheboygan, Wis. svoto \$26.20 za pogorelee na Bledu, Krantsko, kojo je pri 128 dorovalcih nabral. Imena vseh dorovalcev ne moremo priobčiti, ko nam prostora primanjkuje.

Hvala za podporo, katero ob enem neposredno na županstvo Bled odposlemo, ter bi bilo želeti, da bi našli vrli darovalci mnogo posredovalcev, da bi vsak po svoji možnosti bedo pogoreleem olajšal. Dopis prihodnje.

Uredništvo "Gl. Sv."

\$29.240.000?

Kakor smo lansko leto 9. avgusta v "Glas Svobode" št. 32 poročali, da je tukajšni zvezni sodnik Landis, "Standard Oil Co." oziroma nje predsednika Rockefellerja v kazen \$29.240.000, zaradi dokaj znane manipulacije, obsodil, smo tudi duška naši dvombi dali, da bi kedaj "Standard Oil Co." oziroma nje predsednik Rockefeller, označeno kaznen dejansko plačali. In naše mnenje se je vseskozi uresničilo; Rockefeller je za sedaj oproščen, za bodočnost se mu pa tudi ni treba bati; saj sodniki so dobri ljudje.

Sodišče je pričelo izterjavati svotfco \$29.240.000, a Rockefeller je na terjatev s tem odgovoril, da je vložil apelacijo. Apelacijsko sodišče je bilo sestavljeno iz sledečih zveznih sodnikov: Baker, Seaman in Grosscup. Poslednji se je baje izrazil: "Landisovo razsodbo je potreba temeljito in vsestransko pretresati, kajti, kar tako, kratkem potom \$29.240.000 izterjati; to ne gre!" Se ve, da ni šlo, ko so prvo rozsodbo ovrgli in novo obravnavo odločili, pri kateri se bo rozsodba znatno milejše izrekla — ako se sploh izrekla bo. —

V tem chikaški "Arbeiter Zeitung" piše:

"V temeljevanje rozsodbe apelacijskega sodišča, s katero je bila obsodba "Standard Oil Co." ovržena, je chikaški sodnik Grosscup oskrbel, kateri je, kakor znano, skoz in skoz kapitalistično okužen. Grosscup je oni sodnik, kateri je bil pred ne davnem obtožen, da je v neki tožbi za odškodbo, proti neki železnici, kojem ravnateljstvu je on član, kot sodnik sodil (torej je proti samega sebe sodbo izrekel, katera je dokaj ugodna za njega bila. Prip. ured.) Grosscup je s kapitalisti in z izkoriščevalci toliko časa prijateljski sočutstvoval, da je končno to že dostojnejšim kapitalistom presedalo, ter so proti njegovem "pravorekom" znan kot strankarski naj nižje vrste, k rozsodbi v zadevi "Standard Oil Co." bil pozvan, je pravo zasmehevanje javnega mišljenja. S sodnikom, kakoršen je Grosscup ne bo nikdar noben trust obsoben in ako še tolika hudodelstva doprinese. Predsednik Roosevelt je novo zasledovanje proti "Standard Oil Co." odredil, toda, ako končno stvar zopet v take roke pride, kakor sedaj, potem smo zagotovljeni, da se obtoženi sodrži ne bo mnogo zgodilo.

Toda težko, da bi ta zadeva k kazenskem postopanju več prišla. Ali ni značilno, da se je rozsodba, s katero je bila Landisova sodba ovržena, pri 90. tih stopinjah v senci izrekla? Sedaj so sodne počitnice. Edino najnujnejše stvari se obravnavajo. Marsikateri siromak mora do zime v zaporu sedeti, ko se njegova zadeva zaradi počitnic sedaj ne obravnava. In tu se je Grosscup potrudil, da je Rockefellerju razburjeno (?) dušno stanje pomiril. — Ali je kaj zapaziti? — Stvar ja more biti brzo pred volitvijo rešena — da se zamorejo volilni prispevki od gosp. Rockefellerja brez zapreke pravočasno kolektati."

Western Federation of Miners.
Zapadna zveza rudarjev je minul teden imela svojo letno konvencijo v Denver, Colo., ter sklenila, da ostanejo za sedaj še ne odvisni in da se "United Mine Workers" ne priklopijo.

Iz blagajničnega poročila finančnega tajnika Ernst Mills, je razvidno, kake občetne izdatke je

VABILO NA NAROČBO.

Obručamo se do naših somišljenikov in gg. naročnikov, kojim je potekla naročnina, PROSIMO, da se v najkrajšem času odzovejo. Stavec, tiskar vse zahteva denar! Odkod naj ga dobimo, če nam ga ne pošljejo gg. naročniki? — Nikakor ne moremo vspevati z listom ako se nam celo tistih pár centov za naročnino odteguje. Vsako delo je svojega plačila vredno, tako i to. Upamo, da ta opomin ne ostane brez vspeha in da bo storil v bodoče vsak naročnik svojo dolžnost. — Uprava "Glas Svobode", 665 Blue Island Ave. Chicago.

kapitalistično preganjanje blagajni teh hrabrih in požrtovalnih mož prizadalo. Boj za rešitev William D. Haywooda, Charles Moyerja in George A. Pettiboneja je zvezo stalo \$200.000. Od tega so dobili zagovorniki \$80.000, raznih izdatkov za Moyerja je bilo \$22.000, in za Haywooda \$5.000. Pravda ali temveč pravde proti Steve Adams so stale \$10.000. Izdatki v minulem letu so znašali \$745.000 kojim nasproti je bilo samo \$400.000 dohodka. Akoravno se je organizacija za 5000 članov skrčila, vendar je obstoj društvenikov bolji nego je bil pred tremi, dvemi in pred enim letom; šteje namreč 35.000 stalno plačujočih članov, in 20.000 nestalnih članov, kar je slavljena ameriška "prosperteta" zakrivila.

Eugene V. Debs.

Narodna izvrševalna, socialistična stranka, katera, kakor znano vodi, tudi narodno vojno te stranke, — je sklenila, da pošle predsedniškega kandidata Evgen V. Debsa z posebnem vlakom na agitacijsko potovanje po deželi. Vlak odpelje iz Chicage severno zahodno do Seattle in Tacoma, potem južno ob pacifičnem obrežju do Los Angeles. Od tam pojde voznja mimo Denver in St. Louis v Chicago. Drugo potovanje je projektirano iz Chicage čez severni del srednih držav, Nova Anglija, New York, Pennsylvania, do Maryland, potem nazaj čez Cincinnati in Louisville v Chicago Razven juga bo agitacija po vsej deželi in bo trajala šestdeset dni.

Stroški so preračunjeni na \$25.000 in se nadja da se bojo pokrili iz krajevnih prispevkov, kjer bo de Debs govoril. (Večerni govori po \$50, nagovori med dnevom pa \$25.00); — potem pride iz prodane literature — in iz prostovoljnih doneskov. Govoril bo de baje v 300 mestih in vaseh, kar je le možno ako ima svoj posebni vlak na razpolago.

Koliko je socialistov na svetu?
Neki pisatelj je izračunal, da jih je nad 30 milijonov. Imajo 684 časopisov.

Strasna ujma je bila dne 13. t. m. na južnem Bavarskem. Škoda na poljih znaša več milijonov kron. Nad 20 oseb je smrtno ranjenih.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.45	100 kron,
za \$ 40.90	200 kron,
za \$ 102.25	500 kron,
za \$ 204.00	1000 kron,
za \$ 1018.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatelj izplačuje c. kr. pošto hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriileneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order alipa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Martin Kačur.

ZIVLJENJEPIIS IDEALISTA.

Spisal Ivan Cankar.

Prvi del.

III.

Kačur se je napotil v konferenčno sobo; njegov tovariš, učitelj Ferjan, je stopil za njim na stopnice in ga je prijel za suknjo.

"Potrpi še malo! — Če nečes, da ti popolnoma vrat zavijejo, poslušaj moje nauke: bodi ponižen, klanjaj se in reci da, četudi ti ponudijo vrv in vislice! Vsako reč kanalje laže prenesejo kakor ponos in ugovor. Bodi ponižen, zgrevan in smejljajoč in lahko boš že dreyi spuntal vse Zapolje, če ti je toliko na puntih. Meni pravijo, da sem pijanec — tega je kriv moj rdeči nos — in slab učitelj in tudi drugače v vseh ozirih ničvreden človek. Pa vendar bom avanziral, kakor se spodobi, zato ker pustim petelinu greben in racmanu krivčke!"

Kačur je stresel glavo, hitel je po stopnicah in je potrkal na duri.

"Herein!"

V sobi sta bila nadučitelj in župnik. Sedela sta za dolgo mizo, pokrito s papirji in knjigami. Nadučitelj se je ozrl s sladko-žalostnim, hkrati pomilovalnim in grajajočim pogledom na Kačurja. Župnik je gledal bolj čemerno nego osorno.

"Slabo je, slabo!" je zavzdihnil nadučitelj. "Kako, da ste se spozabili tako daleč, gospod Kačur?"

"Komu moram odgovarjati in zakaj?" je prašal Kačur z zardehim obrazom.

Župnik je vzdignil glavo.

"Meni, nadučitelju, in gospodu župniku, predsedniku krajnega šolskega sveta."

"Povejte mi, kaj sem storil in odgovoril bom takoj!"

"Tako se ne govori z nadučiteljem!" je izpovedal župnik in je premeril Kačurja počasi s hladnim in čemernim pogledom.

"Kaj je torej?" je vzkipek Kačur, ki ga je bil razburil župnikov pogled.

Nadučitelj in župnik sta se spogledala in nadučitelj je zavzdihnil globoko.

"Gospod Kačur, saj se spominjate: sprejel sem Vas kakor tovariša in prijatelja. Zdaj vidim na svojo veliko žalost, da mi niste ne tovariš, ne prijatelj. Prijazno in blagohotno Vas je sprejelo to dobro zapokljisko ljudstvo, ker je bilo prepričano, da boste njegovi mladini zgled in učitelj. Spoznalo je žalibog v zelo kratkem času, da ste slab zgled in slab učitelj, da zapeljujete mladino v huda dejanja in da sejete prepir in svado med ljudi..."

"Kaj pravite?" je prašal župnik.

Kačur je trepetal.

"Ali sem obtoženec, že vnaprej obsojenec, da tako stojim pred Vami? Čemu ta pridiga? Razložite mi moja hudodelstva in zagovarjal se bom!"

"Kaj pa je bilo v nedeljo v Mantovi?" je prašal župnik s hladnim glasom.

"To vprašajte rajši gospoda kaplana!"

"Prašal sem ga in povedal mi je, da ste hujskali ljudi na vero!"

"Lagal je! Tukaj pričam, da je lagal!"

Nadučitelj je zmajal z glavo in se je ozrl na Kačurja kakor na grešnika, ki je padel že zelo globoko in ki je vendar še sočutja vreden.

"Ne takih besed, gospod Kačur! Ne takih besed!"

"Kako je torej?" je trepetal Kačur. "Kje je obtožba? Jaz hočem, da se vrši vse v redu in po postavah: pridig ne maram in tudi naukov ne! Ne bom dolgo stal!"

"Ne boste dolgo!" je rekel župnik in se je počasi vzdignil. "Jaz mislim, gospod nadučitelj, da smo pri kraju. Z gospodom se ne da veliko govoriti!"

Stisnil je nadučitelju roko in je šel. Na ??? je zaglobil v papirje.

"Gospod nadučitelj!"

Ozrl se je na Kačurja, kakor da ga je bil šele ugledal in njegov obraz je bil sladak in smejljajoč.

"Zbogom, gospod Kačur, zbogom! Imam opravila, jako mnogo opravila! Zbogom!"

Pred šolo mu je prišel naproti Ferjan in se je zasmejal naglas.

"Ves rdeči! Že vidim! Dobro so te dali! Kako pa si se držal?"

"Kmalu se bova poslovila, prijatelj!" je odgovoril Kačur s prisiljenim smehom.

"Kaj je bilo tako hudo? Kaj se nisi poklonil? Kaj nisi poljubil roke župniku?"

"Temu?"

"Ah, tako! Že vidim, kaj si storil! Škoda! Rad sem te imel! Jaz sem tak, da imam rad samo tistega človeka, ki je boljši od mene. Boljši si, to je resnica; ampak ravno taka resnica je, da sem jaz bolj pameten. Za slovo bova pila, tega mi ne odreci!"

"Pila bova!"

Ko je stopil Kačur v svojo izbo, je ugledal pisano na mizi. Župnan mu je pisal, da bi rad govoril z njim.

"Še ena pridiga!" se je zasmejal Kačur. "Zakaj bi je ne šel poslušat? Zdaj sem tako že izven ljudi in postav. Zdaj laže poslušam in laže govorim in se laže smejem..."

Takoj po kosilu se je napotil k županu. Vrata v hišo so bila zaklenjena, zato je stopil v štacuno in je videl, kako je tankonogi župan nenadoma izginil ter še v begu pomignil s prstom. V štacuni je stalo dvoje kmetov; pila sta žganje in kupovala tobak.

Za steklenimi durmi, ki so držala v vežo, se je prikazal župan in je potrkal narahlo ter pomignil Kačurju.

"Kaj se mu je zmešalo?" se je začudil Kačur, odprl je steklene duri in je stopil v vežo. Župan ga je prijel za roko in ga je peljal v izbo; spet je stalo na mizi dvoje kozarec poleg steklenice.

"Nečem pred ljudmi, veste! Ne pred ljudmi! Precej bi mislili — no, Bog vedi, kaj bi mislili! Pijte!"

Zaprle je skrbno duri, stopil je h Kačurju, potrepal ga je po rami in se je nasmejal veselo.

"Kaj pa ste počeli v nedeljo, á? Presnet kerle ste! Také reči! Ali Vas je župnik že izpovedal? Korenito izpovedal? Ali Vas je?"

"Čakal me je v izpovednici, pa nisem prišel!" se je zasmejal Kačur.

"Pa niste prišli... Hm!"

In županov obraz se je nenadoma zresnil.

"Veste, mladino je treba vzgajati v verskem in cesarskem duhu... in tako, saj veste! Zgled je treba dajati... saj veste!... Potrpite! Kam pa! Kam pa?"

Kačur je vstal.

"Nikar! Kaj sem Vas razžalil? Prosim, samo tale kozarec izpijte! — Nekaj drugega sem Vas mislil prašati... tako potihoma..."

Okrenil se je nenadoma od Kačurja, stopical je po izbi z urnimi, skakljajočimi koraki, roke na hrbtu. Naposled je postal in je pomelknil lokavo.

"Kaj ste resno mislili... tisto tam... v nedeljo? Povejte mi, zelo bom vam hvaležen: ali res, mislite, da se bodo ljudje, to se pravi, da se bo vsaj večina ljudi odvrnila od... od prečastite duhovščine? Rad bi vedel, kako mislite o tem!"

Kačur se je čudil in ni odgovoril.

"Jaz sem namreč narodnjak!" je hitel župan. "Nikar me napak ne razumite! Zdaj ni več nevarnosti, da bi se nemškutarji polastili občine. Pa so jo imeli še pred

desetimi leti — jaz sem bil takrat občinski svetnik..."

Pogledal je Kačurju naravnost v obraz, pomolčal je, nato se je zasmejal od srca.

"No, in zdaj so že spet nove sitnosti, čisto nove, nič ni človek pripravljen nanje. Prej je bilo lahko: ali nemškutarji, ali narodnjak. In iz nemškutarja je človek ob vsaki uri lahko postal narodnjak in še častili so ga! Zdaj pa se ljudje cepijo na take čudne načine, da človek še skozi naočnike ne razloči natanko! Tako potihoma, vse naskrivoma! Sitno, jako sitno!"

Tlesknil je z jezikom, zamahnil je z roko in je hitel po sobi.

"Kaj pa ste me hoteli prašati, gospod župan?"

"Takoj! Takoj! Kakšna sila! — No, kako mislite?"

"O čem?"

"Kako se bo to končalo? Ali bodo zmagali stari ali mladi?"

"To Bog vedi, jaz ne vem!"

"Vi že veste: e, prekanjen ste! Drugače bi si ne bili upali tako očitno... Ali je zdravnik z mladimi?"

"Nisem ga prašal."

"Nič neče povedati... prevejanec! — Zdaj torej mislite, da je še najbolje, če ne nagne človek ne na to, ne na ono stran?"

"Kakor je pač njegovo prepričanje."

"Eh, kaj bi!" se je zasmejal župan in mu je položil roko na komolec. "Kaj bi! Saj sva samá! — Prepričanje: kako se to zmerom menja; človek pa ostane, kakor je bil. Ali sije zdajle sonce?"

"Megleno je."

"No glejte! In čez eno uro bo sijalo sonce in prelomili boste besedo, ki ste jo zdajle rekli. To je prepričanje! — Še nekaj mi povejte: kakšen pa je razloček med mladimi in starimi? Stari so za vero, mladi so zoper njo; tako je pač?"

"Ne gre se za vero!"

"Za kaj pa se gre?"

"Za napredek."

"Hm! Jaz sem tudi za napredek. Lepa stvar... napredek!... Za kakšen napredek se gre?"

Kačur mu je strmel v obraz in ni vedel odgovora.

"No, že vem! Za napredek sploh! — Kaj pa stari? Za kaj pa so tisti?"

"Konservativci so."

"Konservativci... lepa stvar! Hm! Jaz sem tudi konservativec... Stojte! Na katero stran pa se držé nemškutarji?"

"Na nobeno!"

Župan je skočil in je hitel po sobi.

"Na nobeno! Tako! Na nobeno! Pametni ljudje... Eh, lepi časi so bili!"

Tekal je po sobi, roke na hrbtu, glavo sklonjeno; nenadoma je postal pred Kačurjem.

"A tako! Saj ste še tukaj!"

Pogledal mu je resno v obraz in je zmajal z glavo.

"Ni bilo dobro, gospod učitelj, ni bilo prav, kar ste počeli v nedeljo! Ne spodobi se! Res ne!"

Kačur je vstal in je vzdel klobuk.

"No, kaj bi vam očital? Mladí ste in še ne poznate natanko dolžnosti... svetega stanú... in tako, saj veste! Pa zbogom!... Skozi štacuno, prosim, skozi štacuno! Ni treba, da bi ljudje... no, zbogom!"

Kačur je šel skozi štacuno in je stopil na ulico, župan je izginil v temno vežo.

"Kanalja!" si je mislil in je hitel po blatni cesti. "Kaj — saj še kanalja ni!"

Že se je mračilo, ko se je napotil v Bistro.

Megla je visela nad pokrajino, iz megle pa se je svetil ščip, ki je bil že visoko nad hribom.

Sredi pata je postal.

"Kaj bi tam! Kaj ni vse tisto res, kaj so mi pripovedali, kaj nisem slutil vse tisto sam, že v prvem trenutku? Če se je vse drugo ponesrečilo, klavrno podrlo — kaj bi iskal tam?"

In še v mislih, vse žalostnih, da bi se vrnil in pozabil, je pospešil korake in je hitel dalje. Močnejše je bilo srce.

"Začetek se je ponesrečil, drugega nič. Kaj bi si zato ne upal dalje, ker sem se spoteknil ob prvem koraku? Preneroden sem bil to je vsa bridkost! — Pripovedoval ji bom, kako se je zgodilo, in ko bom pripovedoval, bo stvar nenadoma vesela in smejal se bom in tudi Minka se bo smejala, Resnično, ni bilo še na svetu tako čudnega Odrešnika! In še nikoli tako klavrnega reševanja! — Pa vendar, zdí se mi, da komedija ni bila zastoj; ostalo bo morda nekaj v ljudeh, če ne drugega, vsaj razgretost in razgretost je zmerom koristna. Tudi boj bo morda ostal in rodila se bodo resna nasprotstva in nasprotstva so zmerom rodovita. Ni bilo zastoj! In resnica je, da je človeku najmanjši dar, ki ga daruje sebi v škodo in bližnjemu v blagor, obilo poplačan!"

Razvedrile so se mu misli in razvedril se mu je vroči obraz.

(Dalje prihodnjic).

IZ CLEVELANDA, O.

Cenjени sodrug urednik: Danes Vam moram zopet poročati nekaj važnega, a tebe čitatelj "Glas Svobode" pa prosim malo potrpljenja, ko se morem zopet pečati s ubogo staroveško rajo.

Torej: "brez božje volje ne pade niti laz raz glave." Teda je tudi božja volja, da jaz ta dopis pišem, in božja volja je, da bo v "Glas Svobode" priobčen. V Clevelandu je vse mogoče; "business" se delajo na različne načine.

Kimoveci nosijo klobuke pod pazduho in se vklanjajo tistem, koji jih imajo za "pepečke."

Patentirani narodnjaki, agitirajo za raznovrstno seme, še za take ko v najhujši zimi in v snegu poganja. — — — No, kdor zna, ta zna, kdor je bedak je oslu podoban. V bližini Clevelanda, to je v Nottingham, sta kupila dva ugledna rojaka veliko sveta in svet bi rada dobro prodala; no business je business. Toda hudimena; ni sta mogli tako prodati, kakor bi rada, zato se je med odhodnimi Slovenci začelo agitirati za — cerkev!

Se ve Kranjci nemoremo živeti brez tega, to so oni, ki imajo blato na očeh. Cerkev se bo gradila; pesek in apno že vozijo, in kmalu bo klenkalo na tisti planjavi. Ona dva rojaka se bodo eta pa v pest smejala, ko bode ta "lote" dobro prodajala. Kdo ne bi "loto" kupil, ko bo blizo cerkve? Posebno Clevelandčanji, hodijo radi v cerkev. Obžalovanja vredna delavska masa, kedaj se otreseš nazadnjaškega jarma in prideš k razumu?

Rojaki, kdor ima veliko zemljišča skupaj, naj v sredi cerkev zgradi in stavim "groš", da bo zemljo hitro in dobro razprodal. V Clevelandu smo sedaj "pre-

mufali" S. N. Čitalnico, malo bližje cerkvi sv. Vida. Kaj hočemo, ti preklicani socialisti so jo nekaj pohujšali, ker se socialist cerkve boji (!!), tako so vsaj "gospod" rekli v stari in pravijo v novi domovini. Sedaj smo bolj na trdnem, ko smo bližje sv. Vida fare. Nekaj božjega mora biti, g. Zu. je odlikovanje dobil in sedaj je all-right. Tak moraš biti, če hočeš da boš naš in časti deležen, ter enkrat kaj naprej prišel. Tako je G. Zu. se je pobilšal in sedaj je vse v redu.

Naši socialisti so se vsi poboljšali, odkar je bila "nova" maša pri sv. Vidu. Približno 20 jih še spi, liki kralj Matjaža, a kadar se le ta zbudi, se prebudijo tudi naši obersocialisti. Oni vodja Zakrajškave stranke, se je nekoč hvalil; kaj bojo ti Soc. K. P. in H. — jaz ja, jaz sem bil socialist v starem kraju. Jaz vem kaj je socializem. No ti ubogi bratec umrle tetke "Nove Domovine."

Ti vetrni socialist, socialist katoliškega kalibra no, pa saj se poznamo. — Bodi revež tiho o tvojem socializmu, sicer te opriliki občutljivo pošegačem in to brez pardona, da ti dokažem da razumiš o socializmu, kot zajec na boben.

Kar se tiče dela, je še zmerom slabo po navadi. (Časniki poročajo, da se v Clevelandu in drugod po tovarnah prične delati, in da bo v Clevelandu za sedaj 5000 delavcev vposlenih. Op. Ur.)

Vidiš delavec, tako se godi. Toraj na noge in organizirajmo se, da bo moč v naših rokah. Pokaži hrbet nazadnjaškem trobentačem, kojim je le za lastno korist vse drugo pa deveta briga.

Pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode".

Gm. — pel.

WISCONSIN PHONE 413

LOUIS ROBSSEL SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.

KENOSHA, WISC.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebника —

Kočije za dobiti za vse priložnosti.

471 W. 19th Street Chicago, Ill.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

DR. "RICHTER'S PAIN-EXPELLER"

Najboljše sredstvo proti bolem, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam je DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, giht, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St. NEW YORK.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

Veda in Vera.

Koučna in najgloblježa naloga zgodovine sveta in človeštva ostane boj med vero in nevero.

Boj, ki se je pojavljal med vero in vedo tekom časov in dob v vseh različnih oblikah, je dobil danes določen izraz v vprašanju: **Mojzes ali Darwin.** Vsi dvomi, nazori in boji časov so peljali po različnih smereh k eni glavni točki, ki je nobena dogma, nobena cerkev ne more ovreči, nasprotno se ji mora celo po razsvetljenju sv. Duha napisana knjiga (sveto pismo) vidno umikati, to je nauk o razvoju, ki ga je posebno izrazil Darwin, angleški učenjak.

Videli smo v nekaterih prejšnjih odstavkih, kako se je razvijal človek in družba, kako se je razvijala misel. Vera, to je razne bajke o bogu ali bogovih o nastoji sveta, življenja in človeka, vse to se je s človekom razvilo, spopolnilo, in se nazadnje ustanovilo ter sporočalo od roda do roda.

Ni dvoma, da bi se bilo razvijalo dalje, da bi počasi človek sam začel premišljati o resnici in vrednosti teh bajk ter jih zavrgel kot navadne izmišljotine. Toda povsod so se pojavili duhovniki, ki so začeli skrbeti za bogove, oziroma boljše rečeno: Zase.

S svojega visokega in svetega stališča je potem zvita duhovščina v imenu bogov grmela nad nevedni narod in ga izkoriščala. Da so bila nje tla sigurnejša, se je vedno in povsod družila z državo, s silnimi proti ubogim.

Skušala pa je duhovščina vselej biti nad državo in je grozila s svojimi bogovi vsem državnikom, ki so kdaj upali si dvomiti o vrednosti njenih bogov. Državniki pa so bili zopet zadovoljni, da jim duhovščina s svojimi bogovi pomaga na vaje držati nižje mase, zato najdemo vedno in povsod, da gresta cerkev in vlada z roko v roki.

Kar daje taki veri glavno silo je to, da je privilegirana, da postane bistven del družabnega reda in na to "zahtevo npravnosti" se sklieujejo ljudje, ki nimajo prav in nobene vere, češ, da se vero ljudstvu ne more nadomestiti z ničemer. Da so v tom tem varnejši, postavljajo "vero" tudi kot važen del vzgoje in kar je največja napaka, hočejo s tem podati npravno vzgojo. Tako imamo tudi versko-npravno vzgojo.

Vzgoja je bila torej ona sila, ki je za vselej zagotovila veri obstoj v ljudstvu, ter se prenašala z roda na rod. Vsi višji so imeli v nji trdno zaslanbo. Ob času, ko se ni bilo šol, so stariši sporočili otroku o bogu, ki so ga bili sam pododevali od svojih prednikov: Grk je pripovedoval o svojih bogovih, Rimljan o svojih Žid je pravil o Jehovi, silnem, mogočnem in srditem bogu. Toda, ko so pri Grkih nastale šole, oz. ko se je resno začelo z vzgojo mladine, je imela ta šola namen: telesno in duševno vzgojo, vzgojiti krasnega človeka in dobrega državljanja. V človeku se je hotelo doseči oni grški ideal, ki ga je Grk nazival z besedo *kathokagathia*, t. j.: dobro in krasno.

Vaja telesa in umetnost, posebno muzika in pesem, to so bila sredstva, da se z njimi vzgoji krasen in dober človek. Pri nadaljni vzgoji pa se je šlo pred vsem za vajo razuma in misli. Sokrat, Plato, Aristotel in drugi filozofi so zbirali okoli sebe mladino in so z njo govorili o svetu, življenju, človeku, o tem, kaj je pravo, kaj je dobro, kaj je krasno. Nikjer v teh šolah ni šlo za to, da učenec veruje, kar mu pravi učitelj, misel je bila svobodna, v teh šolah se je gojila veda in te šole so vzgojile velike može. Kristjanstvo je te šole uničilo, cerkev jih je nadomestila s svojimi. Toda v teh šolah ni bila več veda ampak vera, t. j. učenec je moral verjeti v to, kar mu pravi učitelj in oba sta morala skupaj verjeti v knjigo in ta knjiga je bila sveto pismo, t. j. deloma mistična deloma resnična zgodovina židovskega na-

roda. In to smo ohranili v naših šolah do danes. Kristjanstvo oz. cerkev je prinesla seboj židovske bajke in teh se morajo naši otroci učiti kot svete resnice.

V naši šoli torej ni vede, ampak je vera. Veda je šla med tem svojo pot izven šol. Ves napredek človeštva, vse blagostanje, izboljšanje razmer in spopolnitev družbe in človeka — vse to je nje uspeh.

V boju proti zastarelim nazorom, na poti za resnico je imela le en namen: srečo človeštva. Preiskala je zakone, po katerih se razvija svet, življenje, družba. Določila je razmerje ljudij med seboj ter pokazala novih polij k popolnosti, sreči in blaženosti. Hotela je vedeti in je izvedela vse, kar moramo vedeti. Kar ne moremo vedeti, nam ni treba vedeti.

Danes se nihče ne ukvarja z vprašanji, ki so brezpomembna. Malo nam pomaga, če slišimo najlepše reči o onem svetu, o nebesih, o bogu, če je pa vse to le človeška domišljija. In vendar vlada v šolah katoliških držav vera in ne veda, vlada Mojzes, ne Darwin.

O postanku sveta so imeli Židje, kakor vsak narod, svojo pravljico. Bog je ustvaril svet v sedmih dneh. Rekel je in je bilo: pri tem nič ne de, če je bila na pr. svetloba prej nego solnce itd. Stari ljudje so to verjeli. Verjeli so na vse one nousmiljene čine, ki jih je storil dobronljivi bog: potop sveta, babilonski stolp, egiptške nadloge etc. Danes tega nihče ne veruje.

Da, cerkev sama je morala priznati, da svetopisemske dnove ni razumeti kakor dnove ampak da so to dobe. Morala je to storiti, kajti znanost je dokazala, da se je svet razvil, da se je življenje razvilo, da se je človek razvil. In tako sta si stopila danes po dolgem času jasno nasproti Mojzes in Darwin: veda in vera v vzgoji.

Ali bo naša vzgoja še vedno slonela na starih židovskih pravljičah ali ji bomo morda rajsidali znanstveno podlago. To je vprašanje našega časa. Ne more biti npravnosti brez resnice, za to v verski vzgoji ne vidimo nprave vzgoje, kajti npravnost obstaja tudi brez vere in je tem silnejša, čim bolj je jasen nje namen: sebeohrana človeka in družbe. Zato je povedal že slavni Carlyl svoje mnenje, da bi mala knjžičica, ki bi poučila človeka o njegovih dolžnostih in pravicah in bi se na njeni podlagi vzgajali ljudje, dvignila ljudstvo višje, nego vsi veliki in mali katekizmi v vseh svetovnih jezikih.

Bije se dvojben boj: za svobodno in narodno šolo. V narodni šoli zahtevamo narodnega duha, v otroku se mora vzgojiti zavest, da je sin svojega naroda, vzgojiti se mora v njem zavest pravice in dolžnosti in v svobodni šoli zahtevamo znanstvenega duha, veda mora stopiti namesto vere. Bajke se lahko pravije za kratek čas, v vzgojo spada veda in umetnost: prva odgovarja mišljenju, druga čustvu.

Isto pa velja pred vsem v domači vzgoji, ki dandanes i pri najboljših krogih sloni še na Mojzesu. Habent sua fata libelli in po čudovitih usodah se je do danes ohranila med nami ona židovska knjiga, ki jo imenujemo sv. pismo in naši otroci morajo verjeti, da je nastala po razsvetljenju sv. Duha. Nešteto bojov se je bilo, potoki krvi so tekli zaradi te knjige.

Toda danes se ne borimo več z mečem, danes se borimo z besedo, z vedo. In ta veda je do danes jasno dokazala, od kod je prišla ta knjiga.

Dokazano je z npravnega stališča, da se podaja z njo otrokom mnogo naravnost nenravnih bajk in da si iz nje dobi človek predstavo o bogu, ki nikakor ne odgovarja pojmu najpopolnejšega bitja. Iz nje dobi otrok tudi popolnoma neznanstven odgovor o postanku sveta. Danes, ko v javnem življenju že davno nima Mojzes svoje vrednosti in lahko vsak odrasel človek sliši o razvoju

sveta, pitamo mladino še vedno z židovskim Mojzesom. Napredek nam prinese izpremembo. Če šola prejšnjih časov ni smela učiti, da se zemlja vrti okoli solca, sliši dandanes to vsak že v ljudski šoli, čeprav je to proti "sv. pismu."

Mi se učimo, da prihaja svetloba od solca, čeprav je to proti sv. pismu. In tako bo prišel čas, ko bomo tudi druge rezultate vede vpeljali v šolo in bo stopil Darwin na mesto Mojzesa. Je žalostno, da se to ne godi že danes, naša dolžnost pa je, da pred vsem v vzgoji dosežemo harmonijo, da je to, kar učimo kot resnico, znanstveno dokazana resnica, ne pa bajka. Sicer lažemo sebi in mladini.

Ko bo naša vzgoja stopila na znanstveno podlago, bo mogoč splošen napredek. Potem naš človek ne pojde v boj za židovskega boga.

Danes smo še v boju. Modernizem je del tega boja. Mojzes ali Darwin, stvarjenje ali razvoj, vera ali veda, to so vprašanja. Toda mi se osvobojujemo bolj in bolj in se bomo osvobodili. Končam z besedami Bonechosa: Svoboda vesti raste kakor brezkončno morje, ki narašča in narašča, bibe na stene Vatikana, kterege strele brezpomembno bijejo in izginjajo.

Atlas in Pilzen pivo, likerji, smodke, prost prigrizek.

Zastopnik najboljših parobrodniht črt Pošiljatev denarja na vse dele sveta po najnižjem kurzu in točno.

Mohor Mladič

572 Blue Island Avenue blizu Loomis St.

Telephone Canal 3214.

CHICAGO, ILLINOIS

John O. Hruba

TRGOVEC

s pohištvo, železino, peči, karpeti itd.

***E**

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

MATIJA KIRAR

GOSTILNČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke. TELEFON ŠTEV. 777

Moderna gostilna.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovenci, to je slovensko podjetje in za dobro postrežbo Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve,
CHICAGO.

JOE FIALA

JOE BOCEK

"THE TWO JOES"

Prodaja obleke, klobukov in moških potrebščin . . .

578 Blue Island Ave.

Sivanje oblek je naša posebnost.

CHICAGO, ILL.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

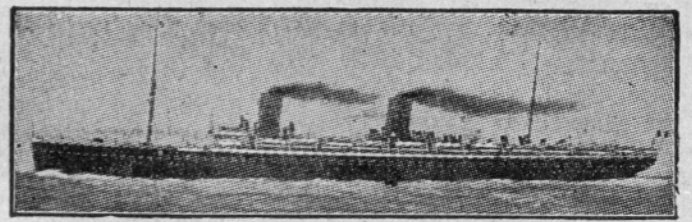
Razvažajo piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu: od 8.—10. ure predpoludne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne. Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

PROSTA POSTREŽBA DO OZDRAVLJENJA!

ELEKTRIKA IN NJE POMOČKI ZASTONJ!

ŽENSKÉ

Obiščite me ako trpite na

Dozorelosti, prsni bolezni, padanji maternice belim toku, mesečni, obistnih jetrnih bolezni.

PLAČA SE PO OZDRAVLENJU.

Dr. Otto E. Meyer je edini zdravnik in kirurg v Chicagu, ki daje prosto postrežbo do ozdravljenja. Na stotine ljudi, ki so bili bolni ti lahko povejo, kako jih je leči in plače nezahteval do ozdravljenja. Brez zozira na kakšni bolezni trpiš zateci se takoj na zdravnika Meyer, in ako te ozdraviti ne bude mogel ti bude to tudi povedal.

OTTO E. MEYER, M. D.

Rooms 53-54 (5 nadstropje) Dexter Bldg. 84 ADAMS ST., CHICAGO, ILLINOIS. Uradne ure: Od 10 dopol. do 6 popol. ob sredah in sobotah pa do 8 zvečer, ob nedeljah od 10 do 12.

ODLOŽI TAKOJ SVOJE TRPLENJE.

MOŽKI

Obiščite me ako trpite na

Revmatismu, oslabelosti, neravnosti in mokroti. Zastrupljenje krvi Nalezljivih bolezni Bolezni na mehurju želoču in pljučah.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni miselni list za slovenski
narod v Ameriki."GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75cZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

"Jaz ne ljubim ljudi, ki imajo nalogo, da nam pripravijo boljše življenje na drugem svetu, ki se pa toliko trudijo, da bi vodili naše zadeve na tem svetu" . . .

Cesar Jožef II.

"Ako se mi moj načrt posreči, potem nas bodejo naši potomci blagoslovili, da smo duhovnike v meje njih dolžnosti napodili, da smo njih tamošnje bivanje Gospodu, njihov tukajšnje bivanje pa domovini podvrgli".

Cesar Jože II. 1. 1781.

"Meje oblasti duhovništva v državi določajo dolžnosti, ki jih je predpisal Kristus svojim apostelnim. Kdor na tem dvomi, je nevernik. Nerazumljivo je trditi, da imajo nasledniki apostelnov več pravice in oblasti, kakor apostelnji sami. Kako je rekel Kristus? "Moje kraljestvo ni od tega sveta; ako bi bilo od tega sveta; bi se moji služabniki zanj bojevali". — Oni (politikujoči duhovni) delajo torej proti izreku Kristovem, vplivajo tedaj mekrščansko".

Cesar Jožef II. 1. 1782.

VESOLJNA SODBA.

Morilee je stal pred nebeškem prestolom.

"Priznaj tvoje grehe!" veli gospod.

"Jas nisem nikoli grešil!" Tu je stvarnik vesolnega sveta nagubančil čelo.

"Ti si moril!" je Bog zagrmel. "In za to je tvoje večno prokletstvo!"

"Gospod, mi ljudje pripustimo vsakemu obtoženi, da se zamore pred sodnikom prosto zagovarjati. Hočeš li tudi Ti meni dovoliti, da pred Tvojim obličjem, u moj zagovor, besedo spregovorim?"

"Tako govori!" reče stvarnik.

Tu se postavi človek pred nje, upre svojo umazano roko na sekiro, s kojo je človeka ubil, in prične:

"Gospod, Ti si mene uže obsodil. Hujšega, kot večno prokletstvo, tudi Ti nemoreš čez mene izreči. Tedaj ne veže več noben strah, jezik Tvojega stvarstva. Tako stojim jaz tukaj pred Tvojim prestolom, jaz obtoženi, in obtožim Tebe umora, katerega sem jaz izvršil! Jaz Tebe obtožim, da si mi to sekiro v roko dal in z njo mojo nedolžno žrtev ubil. Jaz Tebe obtožim, da si moje grehe zagrešil. . . Ali nisi vsegamogočen? Ali ne pade nobeden laz raz glave brez Tvoje volje? Ali nisi Ti moj stvarnik? Ali nisi Ti nagnjenje k slabemu v moje možgane položil, vslic temu, da je bilo v Tvoji možnosti meni nagnjenje k dobremu dati? Ali je dobro, slabo ustvariti? Je li prav, morilca ustvariti? Ali morebiti nisi Ti dober? Ali mene nisi Ti ustvaril? Ali nimaš Ti moč čez Tvoje stvarstvo in njega misel? Ali nimaš moč, to slabotno roko Tvoje lastne kreature od nedolžne žrtve odvrti? Ali si Ti toliko ne zmogel, vsegamogočni? Ali si toliko hudoben, predobrotljivi?"

Tvoje trpinčeno stvarstvo Tebe obtožuje, Tebe, nje stvarnika! Gledaj, v meni stoji vse živče pred Teboj, kar si kedaj Ti ustvaril. Ko si ustvaril človeka, živali in rastlinstvo, tako, kakor si ustvaril, si ustvaril umor, revščino, bra-

tomorstvo in smrtne grehe. Jaz Tebe obtožim, stvarnika smrtne greha! Smé predobrotljivi smrtne grehe ustvarjati, nje v kraljestvu njegove vsegamogočnosti od tisočletja do tisočletja dopuščati? Je on potem še predobrotljivi? Sme on potem svoja stvarstva kaznovati, zato ko jih je slabo ustvaril? Mi ljudje varujemo ptiče pred mačjo krvoločnostjo, toda Ti ne varuješ dobre pred hudim vslic Tvoje vsegamogočnosti in dobrotljivosti! Stvarnik stvarstva, jaz Te obtožim v imenu Tvojih stvari!"

Morilee je svoje drhteče obličje kviško povzdignil, in njegove plamteče oči so v visočini iskale odgovor v očeh stvarnika vesolstva, njegovega Boga v katerega je veroval. A, on je zaman na okoli iskal. Samotno je stal v sredini vesolstva, v zmrzujočem brezkončnem svetu.

Tu ni bilo več boga.

KMETIJSTVA V AMERIKI.

Kriza in lamentacija. Tu malo boljše, tam srednje in zopet drugod slabše. Kar si je delavec v boljših časih prihranil, to mu je kriza zopet požrla. In če bi bilo še dosti. Toda koliko jih je takih, ko so se zadolžili in treba bo dokaj snoja preliti, predno bojo dolgovi poravnani in potem se bo zopet pričelo do konca. Treba bo zopet moledvat za delo, zadovoljiti se s pičo plačo, delati kot suženj, vrhu vsega pa, še prav po pasje, vsakemu neobtesanemu "bosu" vklanjati. Tako življenje ni za nič! Kje je Tvoja neprečeljena svoboda? Kje je sveži zrak, kateri ti dušo in telo krepči, Ti pa v zaduhlih tovarnah ginjevaš? Ali imaš ponos in zavest, da si neodvisen, da si sam za-se gospodar, in da nima nikdo s Teboj za ukazati? Ne, vsega tega nimaš, mili mi rojak! "No, kaj pa hočem storiti, da si ugodneje življenje pridobim?" boš me uprašal. Počakaj nekot trenukov, vse Ti pojasnim. Poslušaj!

V N. — državo Ohio, sem govoril s zelo premožnim posestnikom in trgovecem rojakom D. . . Mož pošteni, je rejen liki kakega kranjskega fajmoštra na dobri fari, dovtipen in šaljiv. Viditi mu je koj, da je zadovoljen s svojim stanom, in kaj nebi bil? V hrano ima orjaške sode polne vina — in pa kaka kapljica! — lepo hišo in gospodarskega poslopja, lepo živino, kolikor je potrebuje, ima, za kraj primerno štacuno in mesnico. Vse to leži med, ali vsaj pri vinogradih. Akoravno je bil zimski čas, ko sem ga posetil, naredilo je vse, kar sem vidil, name utis idiličnega življenja.

Razgovarjala sva se v tem in onem, ko ga vprašam koliko časa, da je v Ameriki? mi je nastopno pripovedoval:

"Prišel sem pred 15leti v Ameriko; delal sem v tovarnah. Ko sem nekoliko dolarjev prihranil sem vzel družino iz starega kraja semkaj. Delal sem dalje. Ko sem si še nekaj prihranil, sem tukaj svet kupil in hišo zgradil. Potem sem nekaj zemljišča v najemu; samo ob času, kadar je treba delati, delavcev primanjkuje." —

Ti dragi rojak, boš morebiti rekel, da to je pač eden slučaj; pa se motiš. Takih je veliko po Ameriki, ko so imeli pogum in so s trdnjo voljo hoteli samostojni postati, kar so tudi dosegli.

Zemlje, rodovitne zemlje, je po Ameriki še ogromno veliko, samo podjetnih in strajnih rok manjka. Se ve kar tja v en dan ni za skočiti. Vrata treba prej odpreti potem se v sobo stopi. Tako je tudi v tem slučaju: Treba je zanesljivega večaka poslušati, kateri nam dobro hoče in stvar ne zavija, ko odkrito piše:

" . . . Na jugovzhodu nimamo zemlje, ker tam ni za našega in sploh ne za belega kmeta. Potoval sem zadnji teden po jugovzhodni Montani; po severnem Texasu in Oklahomi. Well, Texas

in Oklahoma sta allright, ljudi se polno priseljuje, in to, naprednih ljudi. Zemlja krasna, odvoz pridelkov živahen. Mlatili so ravno pšenico; vse je v najboljšem stanju; odjemalci: Colorado in južna mesta; na sever gre malo, razun na vshod od Galvestona, Texas. Plače delavcem so take, kot na severu. Zemlja, se ve, je draga; pa kaj se hoče s ceno svetom, kjer se ne moreš znebiti pridelkov. Sadja je povsod preveč; gnije in nima prave cene; v tem oziru bo pa še slabše, ker bo Washington kmalu postal Amerike sadni vrt. Jugovzhodni Montani, Arkansas in druge tamkajšne države tudi nimajo tako sočnega sadja, kot je v planinskih krajih sev. Texasa, Colorado, Oklahomi in posebn Washingtonu in New Yorku.

To povejo večaki.

Jugovzhod je le za bombaž, pa tudi v Txasu izvrstno vgaže. Vidi se že po ljudstvu kje je dober kraj za belega kmeta, ko hoče narediti denar. Na jugovzhodu je vse bolj ali manj mrtvo; industrija plača delavstvo slabo. Kraji so redko naseljeni, akoravno so bili tam beli ljudje prej kot na severu. Zaključek vsega tega je: vredna zemlja! Farme, ktere so se obdelovale po 20 let, se dobe lahko po \$12.00 akter. To ni nikaka cena; nikak napredek. Na severu stane toliko neobdelana zemlja, a ko jo človek malo izboljša, proda jo lahko akter od \$50.00 naprej. Razloček je viden. Severni kmet je premožen; lan, žito, krompir, sadje, jagode itd., dajo mu veliko denarja, in vse lahko speča, ker je na severu industrija živahna in plače so višje kot na jugu. Edini St. Louis zveže jugovzhodni Missouri, a tja se mora prodati ceno; ker je močna konkurenca na kmetih, tam je edini večji trg . . ."

Vidite dragi rojaki! Tako nam piše, nam dobro znani rojak, katerega zamoram z mirno vestjo, vsakemu priporočiti, kdor si namerava zemljišče kupiti.

Kakor rečeno, nam je gospod Brunshmid že več let kot pošteni, in si moramo predstavljati, da so tudi njegovi sodrugi pošteni, kajti pregovor pravi: "Povej meni, s kom obučuješ in povem ti, kdo da si!"

Sicer pa opozarjamo na dotični oglas v "Glas Svobode" in smemo toliko pripomniti, da dotični gospodje nameravajo velikansko akcijo po vsej Ameriki, v korist rojakom Slovencem, da ne bomo zmerom zadni za b . . . —

To naj velja tudi onim rojakom ko so nas v tej in jednaki zadevi že vprašali, a nismo imeli podatkov za odgovor. Živelo! Novo podjetje. — Uredništvo.

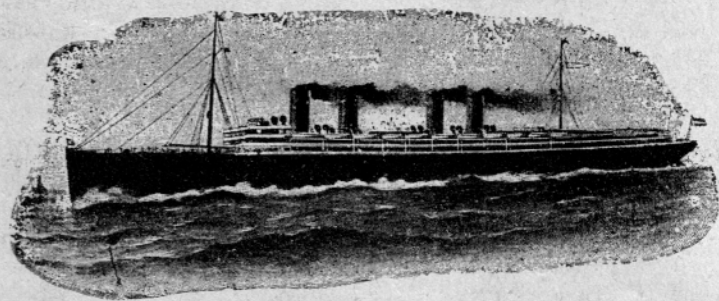
Naravna pomoč.

Veliko vrst boleznih ne potrebuje nobenih zdravil. Narava jih sama ozdravi. Narava je resnično in vedno velik učinitelj. Zdravnik samo pomaga z namenom da pospeši ozdravljenje tem hitrejši in olajšuje bolečine, ali da vsodbuja organe k naravnemu delovanju. Dolgotrajnih in zastarelih boleznih želodečnih prebavnih organih; bolnik pri takih boleznih ne sme odlašati. On potrebuje dobre zdravila, hitreje tem boljše. Narboljše, kar jih mora dobiti je pa Trinerjevo zdravilno grenko vino. Vspodbuja vse druge vpsolene organe, da pospešujejo prebavljenje hrane in jih okrepi. Sestav človeškega telesa se bo povernilo v svojo naravno delovanje in vzdržavanju. Kakor hitro Vaš tek ni kakor bi moral biti ali da se ne počutite dobro morate pomagati naravi stem da rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino in narava boče Vam pomagala. Ono Vam učini čisto kri, Vam ukrepči živce in uspešno prebavljenje.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos Triner, 616 — 622 So. Ashland A. Chicago, Ill.

Mr. Rooseveltovo mnenje o višjem zveznem sodišču je pač slabo; toda kaj se hoče s ljudmi, kateri so sodnikom imenovani na življenje.

Nizke cene!!

Vse parobrodne družbe so znižale cene za prekmorsko vožnjo

Kdor rojakov želi potovati v staro domovino, naj se v tej zadevi obrne na:

Frank Sakser Co.,

109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio

Na koga se zanesti

v slučaju boleznih in komu se poveriti v zdravljenje, ako hoče bolnik hitro in sigurno nazaj zadobiti izgubljeno zdravje? — Vedno le na takega zdravnika, katerega delovanje pozna in katerega mu priporočajo prijatelji in znanci, katere je že ozdravil.

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

prvi, najstarejši in obče znani zdravniški zavod za Slovence v Ameriki vabi vse one, kateri so bolni ter so mogoče že zastoj trošili denar pri drugih zdravnikih, naj se obrnejo z zaupanjem na irkunešega zdravnika tega zavoda Dr. R. MIELKE-ja, kateri ima mnogoletno izkušnjo in kateri z najboljšim uspehom zdravi vse moške, ženske in otroče bolezni pa naj bodo iste akutne, ali zastarele (kronične), zunanje ali notranje. **Jetiko, sifilis, kakor tudi vse tajne spolne bolezni, zdravi hitro in z popolnim uspehom. Zdravljenje spolnih boleznij ostane tajno.**

Čitajte, kaj pišejo v zadnjem času od njega ozdravljeni bolniki.

Ozdravljen rane na licu od zobobola.

Čenjeni gospod doktor!

Jaz se Vam iskreno zahvalim za Vašo naklonjenost, katero ste mi skazovali za časa moje bolezni. Uveren in prepričan sem, da sem le po Vaših zdravilih zadobil popolno zdravje, nad katerim sem bil skoro obupal. Sedaj pa se čutim zdravega, ko kedaj pred boleznijo. Zato Vas priporočam vsem rojakom po širni Ameriki.

S spostovanjem ostajem Vam hvaležni.

Franc Steklassa
3141 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, O.

Frank Polh
310 Midland Ave.
Rockdale, Ill.

Velecenjem gospod doktor!

Vam naznanim, da sem prejel zdravila in se Vam zahvaljujem, ker ste mi dobra poslali. Sedaj sem popolnoma zdrav, pa so mi še zdravila ostala, zato se Vam iskreno zahvaljujem ter pripo ročam rojakom, ako potrebujejo zdravil, naj se na Vas obrnejo, ker pri Vas se zares dobra dobijo, katera gotovo pomagajo.

Vas še enkrat zahvaljujem in pozdravim ter Vam ostanem hvaležni prijatelj

Jakob Likar
Box 941 West Newton, Pa

Na razpolago imamo še mnogo takih pisem, katerih pa radi pomanjkanje prostora ne moremo priobčiti

Komur bolezen ni natanko znana, naj piše po občino knjigo, "ZDRAVJE", katero dobi ZASTONJ ako pisemu priloži nekoliko znamk za poštino. — Vsa pisma pišite v materinem jeziku ternajslavajte na sledeči naslov:

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

DOPISI IN POROČILA

Aurora, Minn. 19. julija 1908.
 Cenjeni "Glas Svobode": Kakor sem zadnjič obljubil, da sporočim o izidu tožbe, katera je bila med tukajšnjim cerkvenim odborom in "dominus vobiscum" naperjena, tako sedaj obljubo izpolnim: "Gspud" so na čeli črti poraženi in morajo, o, joj! vse sodne stroške plačati in kateri niso premajhni. To je prav tako! Sedaj se pa čuje in sicer iz zanesljivih virov, da bojo cerkveni odborniki popa tožili zaradi žaljenja časti, zamudo časa in drugo. Vso stvar bojo baže dobro izkušnem odvetniku izročili. Toda to ni še vse; antiklerikalna stranka je odpovedala vsak denar, to se reče, da nedajo nič več za cerkev. Popovi pristaši po navadi ne dajo veliko, tako bo prišlo prej ali slej do poloma; upniki hočejo imeti svoje tisočake ali vsaj obresti, kolekte so pa tako neznatne, da še stroške ni mogoče pokriti, toraj ni izključno, da pride cerkev na "boben."

Dne 16. t. m. je tukaj umrl rojak Andrej Čampa, iz Sodražice na Kranjskem. Tukaj zapuščala zalujočo udovo in pet nedorastlih otrok, v stari domovini pa brata in sestro. Pokojnik je bil član društva Cirila in Metoda v Ely, Minn. J. S. K. Jednote. Bodi mu lahka tujja zemlja!

Praznik "neodvisnosti" smo prav dobro praznovali. Z ječmenovcem smo suha grla zalivali, kakor bi mrzlico odpravljali. Plesalo se je po starokranjsko; eden je namreč vlekel "meh" ali harmoniko, drugo se je pa vse okrog vrtelo, naj bo mlado ali staro, vse je bilo v "luftu" samo noge so bile pri tleh. Tako je minul praznik neodvisnosti in kedaj bodemo pa slavili praznik delavske neodvisnosti? To je važno vprašanje, a odgovora ni.

Vse drugače je pa bilo drugi dan t. j. v nedeljo 5. julija. Gosstilne so bile zaprte, dan vroč, grla pa suha; treba je bilo si pomagati iz zadrege, pa saj je bilo že preskrbljeno; pivovarski voznički so nam že pred praznikom pivo v "lokešion" dostavili, da smo si žejo gasili in nekateri še preveč.

Posledice so bile različne: nekteri gre spat, drugi "Urha" kliče, tretji je močan kot lev, četrti je "moder" itd.; in tako je bilo tudi tukaj. Nekaj rojakov je šlo obiskati svoje prijatelje v bližnje naselbine ter so mirno in brezno korakali po javni cesti. Ko pridejo v sredo vasi, je pa pričela padati "toča" v podobi kamenja za njimi, k sreči ni bil nobeden ranjen in šli so zopet mirno domu. Toda vročekrvni fantje niso bili s tem zadovoljni, ter so sklenili, da nekdo mora biti tepen, in naj že bo kdor hoče. Zato so si postavili sodček pive na hodnik ob cesti, da so laglje opazovali, kedo da gre mimo. In res, pride mimo fant, kateri se je domu vračal. Razburjena množica plane nanj, liki jastreb na kokoš, fant je bežal, toda zaman, od vseh strani je padalo po njem, da je bila prava vojska; vsak je hotel biti prvi, da mu jeno prislovi. A, ko je fant vidil, da ni šala, potegnil je pipe iz žepa, ter se postavil v bran. Posledica je bila, da je eden napadalec dobil urezo u trebuh in potem se je fantu posrečilo uteči domu. Najboljše pa sedaj pride!! Napadalec so se skupaj zbrali, ter se posbetovali, kaj da je za storeti? pakar se eden oglasi: "Linčati ga moramo; jaz poznam "ameriške postave"; dvanajst mož, pa gremo v stanovanje po njega in ga linčamo." Govorjeno, — storjeno. Napotili so se pred dotično hišo, da udero se silo v njo, a priškočili so drugi rojaki, ter "linčanje" preprečili "linčarje pa razgnali. Ranjenca so v bolnišnico peljali, kjer je že dobro okreval, a F. K. se je pa sam sodnji naznanil in je bil pri obravnavi oproščen.

Iz tega je razvidno, kakšna da je naša kultura in katoliška izobrazba, kako dobro so poznane "ameriške postave" med našim narodom. Namesto, za cerkev da bi mi tiste tolarje za šolo in izobrazovalne namene obrnili, bi bilo stokrat boljše. Prirejali bi zabavne igre in s tem se izobrazovali, da nebi živeli srednoveskim nazadnjaštvu. Govorilo se je večkrat o tem, toda čudni nazori so se čuli: "Mar smo doma, pa pijemo po deset ali dvejet "badlov", pa bo zabava."

Tako se godi v naši naselbini, ako si socialist, potem si grešnik, a vseeno priporočam dragim rojakom: čitajte dobre delavske časopise, čitajte "Glas Svobode", kateri nam prinaša veliko poučljivega čtiva, da se otresemo podivjanosti. Pozdrav vsem svobodnomiselnim rojakom.

Svobodnomišljenik.

Moon Run, Pa. — 1908.

Cenjeni urednik: Moram Vam poročati, da se je tu pri nas živahno gibanje pričelo. Priredili smo dne 18. julija prvi shod ali zborovanje za ustanovitev političnega kluba. Imeli smo tri izvršne govornike, koji so nam podajali temeljite podatke in označili koristi v ustanovitvi pol. kluba, ter v obstanku naše unijske organizacije. Bilo nas je v mnogim številu prisotnih iz vseh tukajšnjih slovanskih narodov, katerih je bila želja, da bi se v tem političnem klubu, skupno zjedini in oklenili v bratski slovanski zajemnosti; naj si bo Poljak, Slovak, Rusin, Čeh ali Rumun, brat je naš "Klub," je že pomen v besedi za skupnost in ako si skupno zgradimo močno politično trdnjavo neodvisnosti, potem si lahko nadjamo boljšo bodočnost, ko "v slogi je moč". In ako mi ne storimo tega koraka z vso močjo, potem je naše delovanje v prihodnji konvenciji l. 1910 zgubljeno in postavljen, za — plot. Kapitalisti in naši delodajalci si že delajo in ravnaajo pot v našo pogubo. "Mine workers unije" v okrožju Pittsburgh, 5. distrikta, delajo kapitalisti sami note; in ako nas ti može v tem kratkem času prehité, potem smo mi delavci premogarski minérji zavrženi, in ako oni nam naš temelj porušijo, je porušena, "Mine Workers of Amerika."

Upam, da se bojo Slovenci pri prihodnjem zborovanju "političnega kluba" polnoštevilno udeležili. "Politični klub" zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu v "Miners halli."

Še pristavim, da smo si bili pridobili za slovenskega govornika rojaka John Blatnika iz Mary Land, kateremu se tem potom zahvalimo za trud in vreditev kluba, potem sta še govorila slovaško in poljsko govornika teh narodnosti.

Konečno pozdravim vse napredne brate in čitatelje "Glas Svobode."

Frank Gorenje.

So. Lorain, O. 20. julija 1908.

Cenjeni g. urednik "Glas Svobode": Danes Vam hočem nekoliko popisati, kaka sloga vlada med lorainskimi Slovenci in tukajšnjem popom g. Štefančičem, katerega so rojaki v Clevelandu tudi jako malo ljubili. Dne 19. julija so imela slovenska društva, spadajoča k J. S. K. J., spored, in sicer slavnost, katera se je imela vršiti 10 letnega obstoja J. S. K. J. Naj starejše društvo "Marije Pomagaj št. 6." je imelo oskrbo in jo povabilo vsa tukajšnja slovenska, kakor tudi narodna društva Bled št. 17. in dva hrvatska društva N. H. Z. Dobro, je vse kazalo, da je stvar urejena, ter je bilo pričakovati velike slavnosti. Toda prišlo je vse drugače. Kakor hitro je pop Štefančič izvedel, — kar mu je bilo lahko, ko sta predsednik in 1. tajnik društva sv. Alojzija neprestano pri njemu v

farovžu ter ga ščuvata in pridige učita — no, ko je prebrisan in naščuvani g. Št. vedel da se nameravajo tudi narodna društva z zastavami udeležiti maše, katero je društvo "Marije pomagaj" plačalo, se je začel rotiti, ter rekel, da narodna društva nikakor ne smejo z zastavami v cerkev. Predsednik in 1. tajnik društva M. P. sta šla k popu, da bi posredovala, toda vse je bilo zaman — bob v steno. Ta Belokranjček ima zelo trdo in neusmiljeno srce; trobil je le svoje. 1. tajniku je celo vrata pokazal, ko mu je rekel, da so tudi pri narodnih društvah katoliški ljudje.

Slavnost je bila pred vratmi, in bilo je treba drugače ukreniti. Društvo "Marije pomagaj" je zaradi tega imelo dne 18. julija izvanredno sejo, katere se je tudi udeležil odbor društva "Bled". Pri seji se je ukrenilo, da društva korakajo, brez da bi šli v cerkev in se maše udeležili. In tako sta društva "Marija pomagaj" in društvo "Bled" skupaj korakala ob 9. uri z fino godbo in zastavami po 11. ulici do Pearl ceste, od tam na 14. cesto do Vein ulice in potem nazaj v prostore sobrata Ivan Zalarja, kjer je bilo zopet malo posvetovanje. Pri tej seji se je govorilo o bratski slogi in jedinstvi. Vsa čast govornikom predsedniku in 1. tajniku.

"Marije pomagaj", kakor tudi 1. tajniku društva "Bled". Omeniti mi je še, da se je spored, vklub hinavcem in popu krasno vršil.

Sedaj naj se še malo pri g. Štefančiču pomudim. Dne 28. julija je imel dolgo pridigo o — socializmu (!); rotil se je napredne načine; klatil, da socialisti nimajo nobene pravice do cerkve, (!!!) (O, groza! Saj se ne trgamo za njo, temveč jo pripuščamo grešnikom, da se spokoré; mi socialisti ne potrebujemo cerkve. G. Štefančiču pa povemo na uho, da poznamo izvršne socialiste kojim fanatični duhovniki niso vredni, da bi jim jermene odvezali! Op. ur.) — da on takega človeka niti ne pokoplje (saj ga ne; samo dolarje v žep vtakne. Op. ur.). Mahal je z rokami, tako da je bilo misliti, da je ves poln glást; s prstom je kazal, rekoč: "Glejte, tam se zbiraajo ti socialisti!" Le malo je manjkalo, da ni sobrata Zalarja, kar po imenu povedal, ker se v njegovih prostorih vrše seje. No, pa kaj je mož napravil z njegovo pridigo? Revez, je sam sebe tolkel po glavi, za "klub" pa izvršno agitiral, kajti koj prvo nedeljo po tem, je v klub "Zavednost" vstopilo 7 članov. Jaz bi svetoval Štefančiču, da naj ne vtika svoj nos v narodna društva in naj socialiste pri miru pusti, ko prav dobro brez njega izhajajo. Bolje bi zanj bilo, da bi pri pogrebih malo bolj pazil, kaj je potrebno pri rakvi umrlih.

Prvega julija je utonil rojak Ivan Kodolja, član društva "sv. Alojzija", pogreb se je vršil 3. julija. Kakor po stari navadi ima pri teh "gospodih" le "groš" prednost, drugo naj že bo, kakor hoče biti, glavna stvar je "groš". Ko prinesejo pokojnika v cerkev, postavili so krsto v sredo cerkve pred glavni altar. Tebi nič, meni nič, g. Štefančič je pristopil, ter pričel maševati, ne vedoč da mrtvec nima nobene luči pri rakvi. Ko je popče že veliki del maše odpravil, je neka pobožna Katra pomanjkljivost zapazila, ter začela po cerkvi tekati in ljudem praviti, da mrtvec v temi leži. Potem so šele pričeli svečnike in drugo skupaj nositi. No, pa saj to ni nič, kaj ne Štefančič? Mogoče si je mislil, saj tudi v vodi ni bilo luči.

Toraj v prihodnje bolj okoli sebe pogledi, socialiste pa pri miru pusti, potem mogoče boš laglje izhajal. Ob enim pa tudi pomisli, kedo te živi; delavec! Kaj pa je delavec? Pomisli kaj je bil Krist in po njem se vodi; toraj le poboljšaj se, je že zadnji čas; saj vidiš, da je cerkev, če dalje bolj prazna. Tako, za danes zadostuj, gradiva še dovolj, lahko še pridem. Lorainski socialist.

Čitajte rojaki!

Znano je, da se z ameriškimi kmetijstvom dožene imovitost, neodvisnost in sreča. Drugi narodi kupujejo zemljo, vstanovljajo naselbine, vasi trge, mesta, pomagajo si medsebojno, postanejo imoviti, neodvisni, čislani, ter ohranijo in širijo svojo narodnost. Čas je tudi za nas Slovence, da se osrčimo in oprimemo kmetijstva v Ameriki. Kupimo dobro zemljo in vstanovimo slovenske naselbine, lepo novo domovino, in zaistnimo prijetno bodočnost sebi dragi rodbini svoji, in našim potomcem. Prodajemo kmetije in zemlje, in imamo izvršni svet za naselbine, z zdravim podnebjem, dobro vodo in blizo velikih mest kjer se vse lahko dobro prodaja, kjer je industrija živahna in delavec ma denar, ker je njegova plača polovico višja, kot na jugovshodu. Pišite na:

BRUNSHMID, ALBINA & ROVNJAK,
 708 So. 10. St., MINNEAPOLIS, MINN.

POZOR! OZGANILO!! VABILO!!!

Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da sem prevzel

na 3913 St. Clair Ave., v CLEVELANDU, O.,

dobro znani SALOON

od starosta slovenskega "Sokola" gosp. Louis Reharja. Podpisani se cenjenim rojakom najtopleje priporočam ter se nadjam, da bo vse zadovoljen, kdor me poseti. S spoštovanjem

Gabrijel Trampuš, gostilničar

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
 Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
 CHICAGO, ILL.
 Telefon Morgan 433.

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akret.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnice, prešiljenje denarja na vse kraje, izterjevanje zapušćnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
 534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Ripley dežela.

Najlepše kmetije ali gozd v največji naselbini Slovencev v Ameriki

Plačilne pogoje si sam napravi. Naše sadje je bilo z prvim darilom na razstavah obdarjeno. Plačaš express, pošljem ti uzorec kaj tukaj raste.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Prvi in edini samostojen slovenski posredovalec zemlje v Ameriki

Zastonj!

Na željo rojakov pošlemo zastonj do bri in resnični popis zemljišča v okolici Phillips, v okrajih Price, Taylor in Ashland v severnem delu države Wisconsin. Varujte se prevarantov in agentov zemljišč, kateri pod napačnimi pretvezami hočejo ogoljufati. Najprej prečitate našo popisno knjižico, nizke cene in ugodnih obrokkih predno, kje drugje kupite. Naš cilj je obljuditi to rodovitno pokrajino. Onim, ki kupijo od nas zemljišča, plačamo vožnjo. Za vsa pojasnila v tej zadevi obrnite se le na našega zastopnika zemljiškega oddelka družbe Wisconsin Central Railway.

F. A. ČMEJLA, 572 Blue Island Ave. Dept. D. Chicago, Ill.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 7641

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue

CHICAGO.

IZ STARE DOMOVINE

Slučaj brez komentarja. Kmetu Martinu Omrzlu na Javorju pri Podsedri je žena obolela na smrt. Naprosil je svojega soseda Jagriča naj gre k župniku g. Vaupotiču, da jo pride sprevideti in pripraviti na smrt. Župnik ga je okregal in mi hotel iti, nakar se je napotil Omrzel v Pišce, da bi letam naprosil enega izmed duhovnikov, da pride na spoved k njegovi ženi. Ta dva sta izjavila, da že gre eden, vendar mora imeti dovoljenje od tamošnjega t. j. od podsredskega župnika. Omrzel je šel v Podsredo k Vaupotiču in ga ponihno prosil, naj gre na spoved ali naj da dovoljenje, da sme priti kateri drug duhovnik. "Ne grem in ne dam nič!" ga je nahrulil Vaupotič, "vi ste že sodnijsko proti meni postopali" (kar pa ni res; zaradi predrage poroke je imel Vaupotič tožbe z Omrzlovim zetom, Črnošem). Šel je prositi drugič in tretjič — no, seveda brez uspeha.

Silna suša. Kako silna suša je letos, se vidi pri kopanju za novi celjski vodovod v vojniški okolici. Zemlja je suha do dva metra globoko. Kaj takega ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Velik ogenj. V Dmrovem pri Krškem so pogorela vsa gospodarska poslopja posestnice Ane Paček. Škode je 10.000 K, zavarovalnine pa 4800 kron. Zažgali so najbrž otroci.

Fantovska vojska. V Čadramu pri Konjicah je bila letos na žegnanju med fanti prava vojska. Eden izmed pretepačev je dobil pet sunkov z nožem v trebuh in enega v pljuča. Tudi uho so mu odrezali. Drugemu so obe roki popolnoma razmesarili. Težko da bi okrevala.

Marija Lurd na — Kranjskem. Piše se nam z Dolenjskega dne 7. julija: Kutarji v Pletnjih so stuhali v gošči tajnostne studence, ki je oblagodarjen od same Mater, božje, liki oni v — Lurdu. In spravili so v tišino gozda v duplino nad studencem — so li vili van pristne lurske vode, ne vemo kaj Marijin ter priredili minoli praznik slavnostno procesijo tu sem. Spreveda se je udeležilo na tisoče ljudstva... V Št. Jerneju pa so drugega dne zvečer razsvetlili svojo vas menda od samega veselja, da bo odslej ta kraj postal sloveč in bogat kot slavni irancoski Lurd!

Znabiti ima prav. Lavantinski knezoškof je vprašal o priliki birne na Pilštanju nekoga priprostege kmeta kateri izmed sv. zakramentov da je najpotrebnejši. Kmet je nekoliko časa premišljeval, potem se odrezal: "sv. zakon". "Zakaj pa", je vprašal škof. "Zato, ker brez babnic ne moremo živeti", je odgovoril zmagovalno kmetič nato.

K izviru Hublja na Notrajskem sta šla ne dolgo tega dva delavca od ajdovskega vodovoda. S seboj sta vzela vrv in dve sveči. Ko jima je ena pogorela, zažgala sta drugo; bila sta že daleč v votlini, kar jima paide sveča v prepad. Čakala sta nekaj časa in premišljevala kaj ukreniti, tavalta sta delj časa okrog a brez uspeha, slednjič sta sedla na skafo, a kmalu jima je postalo mraz in jela sta hoditi okrog skale, da ne zmrzneta, naprej sta se bala, utegnili bi zaiti. Ostala sta v luknji celo noč, šele drugi dan so se napotili nekateri k Hublju, ker so ju jeli pogrešati. Dobili so ju oba premrzljena in prepadena, imela sta vso obleko strgano, ker sta jo trgala raz sebe, da bi jo užgala in si napravila svetlobo.

Zopet v Lurd! Ni še dolgo temu, kar so slovenske ovčice zapravitile na tisoče denarja, ki bi se lahko uporabil v gospodarski izboljšek, na romanje v Lurd, in že zopet vabi "Slov. Gosp." na novo romanje, ki bo 10. avg. z Dunaja. Naravnost brezvestno je, v času, ko preti vsled suše in vremenskih ujm ponekod skoro gospodarski polom, navduševati ljudi za v danem položaju neprimeren ogromne ter nepotrebne izdatke!

V novo ministrstvo za javna dela je imenovanih 160 raznih uradnikov, med njimi nismo našli niti enega Slovenca. Po razmerju prebivalstva bi moralo biti 6 do 7 Slovencev. Ali novo ministrstvo ni namenjeno tudi Slovencev? Slovenski poslanci, ali se je to zgodilo z Vašo vednostjo ali celo z Vašim soglasjem?

Samomor vojaka. V Pulju se je ustrelil vojak 87. polka Štefan Selinšek, ker mu je mati pisala, da se je njegova zaročenka z drugim poročila.

Grozna nevihta je razsajala zadnje dneve na Kovku nad Sturjem; treščilo je v hiši, Jožef Vidmarjevo in Leopold Črniškojevo, ki sta popolnoma pogoreli. Režeži niso mogli ničesar rešiti, utekli so komaj še sami iz hiš. Poleg hiše so zgoreli Vidmarju trije prasiči in ena krava. Drugemu zopet (tudi Vidmar po imenu) je ubila strela istega dne kravo in junca na paši. Škoda je precejšna, ker so bili nesrečneži le za majhno vsoto zavarovani.

Strela je dne 9. t. m. po Koroškem hudo gospodarila. Blizu Beljaka je vžgala Mahrovo domovje pri čemer je bila 14 letna gospodarjeva hči ubita, njena mlajša sestra pa smrtnonevarno ranjena. Pri sv. Petru, občina sv. Jakob v Rožni dolini, je strela vžgala domovje vdove M. Babič ter je bila cela vas v nevarnosti. Tudi na Gornjem Koroškem je strela na mnogih krajih vžgala.

Nesreča. Dne 9. t. m. ob pol 6. zjutraj sta v predoru Ture Anlaufal trčila dva vlaka. Neko osebo iz Inomosta so mrtvo potegnili izpod stroja; več drugih je ranjenih. Pri zgradbi te železnice je zaposlenih jako mnogo Slovencev.

88. socijalnodemokratični poslanec pride v avstrijski državni zbor. — Vsled smrti poslanca prof. Kaiserja (nemški nacijonalec) je bilo voliti ne Šleskem novega poslanca. Pri prvi volitvi sta prišla soc. demokratični kandidati Müller in kandidat nemške agrarne stranke Schenkenbach v ožji volitev. Pri ožji volitvi dne 14. t. m. je zmagal soc. dem. Müller z 4502 glasovi proti 4238 Schenkenbachovim.

Zdaj si bodo oddahnili! Celjski Nemci so imeli velik strah pred učiteljem tukajšnje meščanske šole Lakitschem, ki je bil odločni socijalni demokrat in je z nenavadno brezobzirnostjo razkrival luparije celjskih Nemcev v graškem socijalističnem listu "Arbeiterwille". Zato so uprizorili divjo gonjo proti njemu in dosegli, da Lakitsch odide v Radgono.

Angleška eskadra je 13. t. m. odpotovala iz Trsta v Pulj, odkjer odplove na Reko. Tam se razdeli in gre del v Zader in Split del pa v Dubrovnik in morda v Kotor. Na Krku se brodovje združijo in se skupno povrne na Malto.

Velik požar je bil v noči od 13. na 14. t. m. v Trstu. Lesna skladišča firme Matatia, premogovno skladišče firme Torli in pohištveno skladišče firme Bachschmid se pogorela celo ali deloma. Škode je blizu 1 milijon kron.

Zaradi vohunstva so prijeli v Srbiji ob bosanski meji stotnika avstro-ogrškega generalnega štaba K. Hirschmanna ter so našli pri njem razne risbe in načrte.

Sičinski v zaporu. V lvovskih sodnih krogih so uverjeni, da bo morilec grofa Potockega priporočen cesarju v pomiloščenje. Sodni odlok se je odposlal takoj, a ne običajnim potom, temuč expraesidio. Sičinski se vede v zaporu popolnoma mirno. Ves dan čita ali pa piše pisma rojakom in prištamem. V kaznilnici bo najbrže nameščen za pomožnega učitelja ali pa za pisarja v uradu.

Občinski svet v Rimu je z 57 proti 3 glasovom sklenil odpravo verouka iz ljudskih šol.

Iz črnega tabora. V Anconi je bil paklan Angeloni v večnem prepiru s kanonikom Sinigaliesi. Končno je vzel kaplan revolver in ustrelil kanonika in sebe. Šlo se je zaradi neke lepe deklinacije.

POSLEDNJI Teden RAZPRODAJE Pred INVENTARJEM

Samo še nekoliko dni je pred inventarjem, in si prizadevamo, da uporabimo ta kratek čas za izprazneno zalogo. Vsa oddelek je bolj privlačen ter se izplača, da si ga ogledate. Iwanredne cene se nudijo v celi prodajalni. NE POZABITE OBISKATI NAŠO PRODAJALNO TA ZADNI TEDEN.

Velika počivalnica, iz hrastovega lesa in jeklenih peres, prevleka raznih barv. Stalna cena \$7.50, sedaj samo \$3.98

Smirnska pogrinjala, iz čiste volne, lepo pisane in barvane. Navadna cena \$1.45, sedaj izjemna cena samo 89c

Okrogle mize za raztegniti, 24 x 24 palev, lepo izdelane v mahogoni barvi. Stalna cena \$2.50 sedaj samo \$1.50

Ženske Oxford, fini šulni in lakiranem usnjem, vici kid ali strojeno usnje, lahki ali teški podplati z visokimi ali nizkimi petami, po \$2.00 in \$2.50 sedanja \$1.69

Oxford za gospodične in otroke, lakiranega usnja ali vici kid za zavezati ali zapenjati. Velikost 5 do 8 cena \$1.25, sedaj 89c

Pralne obleke za dečke lepo izdelane iz trpežnega blaga mornarskega iz trpežnega blaga, mornarskega ali ruskega kroja, bele ali barvane velikost 5 do 8. Nektera vredne \$1.75 sedanja 85c

Obleke za moške in mladenčce, delane iz srednjega blaga, za popolno prikladnost jamčimo. — Obleke različnih kosov — vredne po \$12.50, sedaj samo \$6.95

Otročje čepice, lepo obšite velika zaloga in razne izbire. Nektere vredne do 89c. Vaša izbira 39c

Hlače do kolen za dečke, iz finega košmirja ali modrega Cheviota, posebno finega kroja. 4 do 12 letne. Samo sedaj par po 19c

Bele lawn in Duck obleke za ženske, lepo obšite s ščipkami, velika izbira, sezonskega kroja. Nektere vredne \$8.00 sedaj \$4.95

Fina bela ženska krila, najnovejšega kroja, polna velikost po 95c

Spodnje svilnata ženska krila, navadne ali spreminjajoče barve z nagubano ganiro. Vredne po 6.50 sedaj \$3.98

Gingham in percalaste obleke za dekleta od 4 do 14 letne po 49c

Zaloga belih svilnatih Waists za ženske, tafeta in Jap svilnate vestje, polne velikosti, se prodajajo po \$4.50. Vaša izbira \$1.98

Črne nogavice za otroke, velikost 4 do 5, navadno po 8c, sedaj 3c

(šest parov meja.)

Moške fine srajce, gladke ali nabrane prsi, velika zaloga čednih vzorcev. Nektere vredne \$1.50 Vaša izbira 85c

Moški in ženski dežniki; držaj iz finega naravnega lesa, jeklene odrenice in palica 26 in 28 palev, po 59c

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Čudezna ura za \$4.98
Finega dela, dobro ideo, možna in zglad kot zlata. Remontator tečaj na rubin kamnih. Jamčen regulator in gravirani pokrovi. Garantirana za 20 let. Z uro pošljemo krasno verižico brezplačno po povzju (C. O. D.) za \$4.98. Oglej si jo in ako ti je po godu plačaj in tvoja je nasprotno pa na vrni na naše stroške. Z naročilom 6. ur dobiš eno uro in verižico povrh. Pri naročilu piši želijo li žensko ali možko uro.

FIELD & CO., DEP. 38-163 RANDOPH ST., CHICAGO ILL.

Slovinci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave.; sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogastva. Odprite še danes vlogo s

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto vsako soboto večer do 8 ure

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj.

MOŽKE OZDRAVIMO ZA \$5.00

Poštena pomoč

Hitri uspeh

Obrnite se na izkušeniga specialista
MI GARANTIRAMO ZA UZDRAVLJENJE
SLABOTNI-BOLNI
IN NERVOZNI MOŠKI

SE OZDRAVIJO HITRO, USPEŠNO IN ZANESLJIVO.

Varicocele Tesnina
Zastrupljenje kri Nalezljive bolezni
Tajne bolezni, Zgubava semena in mokrote

Za preiskavo in nasvet neračunamo. Ogledate si lahko sam svojo bolezen v voščenihih sohah v naši veliki anatomsni dvorani, ki je odprta brez vstopnine vsim možkim. Kar mi zdravimo, ozdravimo. Mi ozdravimo več možkih kot katerikoli specialist v Chicagi. Naše cene so za polovico nižje od drugih specialistov. Ne odlašajte, in oglašite se takoj.

URADNE URE—od 8 do poldan do 8 zvečer, ob nedeljah od 10 do 3 ure.

DR. GRANT & CO., 329 State St., CHICAGO

FOTOGRAFIJE,

katero hočete imeti prišle mesece so velike važnosti sosebno za bodočo nevesto in ženina. — Za te poročne slike je

Wilre

Izkušen fotograf, vodja

Slike izdelam po zmernih cenah v najboljši izdelovalnici fotografij. Obisk naše galerije slik Vas o tem prepriča.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

ESTABLISHED 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

Navadite se rabiti SEVEROVA DRUZINSKA ZDRAVILA ob vsaki priliki zdravilne potrebe, ker so zanesljiva.

Zdravilno milo.

Za ohranjenje, čiščenje in lepšanje kože, obraza, las in rok, za čiščenje, maziljenje in za vse druge potrebe v umivalnici rabite

SEVEROVO ZDRAVILNO MILO ZA KOŽO.

To milo je najboljše sredstvo zoper vse gorinavedene nereda; je precenljive vrednosti pri kopanju otrok; tudi moške naj ga rabijo pri britju. Cena 25 centov.

"Severovo Zdravilno milo za kožo je izborno. Priporočim osbito pa takemu, ki ima kaj pokvarjeno kožo; na primer da ima kateri lišaj, ali kakšne kraste ali mozolce. Ako se z Našo milo umiva tri do štiri dni potem čisto izgubi vse neznage iz obraza. Naredi tudi lepo in gladko kožo. Naj se rabi v vseh slučajih kožnih neredov." Louis Rudman, 313. River st., Aurora, Ill.

Prodaje se v vseh lekarnah.

Vprašajte samo za "SEVEROVO."

PRIJETNA SAPA.

DRAGOCENI PREPARAT, KI SE NAJ BI VEDNO IMEL V HIŠI JE:

SEVEROV ANTISEPSOL.

Ta preparat naj se rabi za izpiranje grla in ust. Dela sapo prijetno in zdravo, zdravi grlo in odstrani vse slabe nasledke bolezni v grlu. Tudi je dobro za odstranjenja vnetja. Cena 25 centov.

ZDRAVILNI NASVET ZASTONJ

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
najnovejši modi in nizki cení.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da
cena tega ali onega je za polovico ...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNIKOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJČ SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

J. J. DVORAK & Co.
UNIOVI KREJČI a ODEVNICI

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným
ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE
598-600
BLUE ISLAND AVENUE
ZVLÁŠTNÍ POZORNOST

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugih po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravno kupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" piyo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljen kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

617 So. Center Ave.,
blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto. Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri
MARTIN-J LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

RAZNO IN DRUGO.

Delovanje srca. Najmarljivejši organ našega telesa je srce. Od prvega do zadnjega dihljaja dela neprestano podnevu in ponoči. Dete v zibelki ne razvija še nikakega znatnega delovanja mišic, ne pokazuje še skoraj nikakega delovanja možgan, pljuca dihaajo počasi, ali srce bije okoli 140krat v minuti, torej na dan 200.000 krat. Srce odraslega človeka bije le za polovico tako naglo, ali vendar okoli 35 milijonkrat na leto. Ponoči ne miruje srce niti trenotek. Na srce moramo paziti, kajti vsako nepravilno povišanje telesne delavnosti, pretirano delo, pretiran šport, alkohol, kava, čaj, kajenje itd., je srču škodljivo.

Čuden svetnik. Iz Indije je prišel v London častitljiv mož Mahatma Agamuja Guru, da bi pridobil novih spoznavalcev za svojo versko filozofijo. Sam se imenuje skromno "boga bogov" in "svetega moža iz Vzhoda". In vendar je to "božje bitje" moralo priti nedavno pred londonsko sodišče. Vzrok je bil sledeči: V časopisih je bila pri "indijskem božanstvu" razpisana služba pisarke na stroj. Ko se je prišla ponuditi mlada francoska gospodična, povedala ji je v prerokovi hiši neka dama, da služba ni ravno takšna, kakor si jo gospodična predstavlja. Pisati sploh ni skoraj kaj. Gospodar je indijski bog v njegovi hiši je mnogo žensk, katere vse zelo ljubi. Zato so v njegovi hiši nebesa, zunaj pa je peklo. Potem je peljala dama Francozinjo pred Indijca. Starec, ki ima že 67 let, je takoj sedel k deklici ter ji izjavil, da v njegovi hiši kraljuje sama ljubezen, in da bo tudi njo ljubil, kakor ljubi vse druge. Dela ne bo imela drugega kakor se kratkočasiti z ostalimi damami. Ko ji je po teh besedah hotel v preveliki ljubezni oviti roko okoli pasu, se je deklica iztrgala in zbežalo, potem pa šlo starca ovaditi sodišču zaradi dejanske žalitve. Obravnava se je preložila, ker se je prijavila še druga dama z dežele z enako pritožbo.

Ali ima zamorec dušo? Dočim so kulturne kolonijske države, kakor Anglija, Francija, Nizozemska uvedle enakopravnost za zamorce in belokožce, oglašajo se na Nemškem ljudje, ki se temu protivijo, češ, da zamorec ni človek, temuč le izpopolnjena žival. Tako je nedavno neki Waldemar Schütze izdal brošuro: "Schwarz gegen weiss", kjer govori o nemški kolonijalni politiki ter razlaga svoje nazore o postopanju z zamoreci. Schütze pravi, da zamorec ni človek ter vsled tega smatra za neuspešne poskuse oplemenititi zamorca s kulturo. To se zdi njemu enako kakor če bi hotel kdo odgojiti mačko za krotklo ovco. Zamorca je treba, pravi Schütze, krotiti kakor divjo zver, ker se nikdar ne bo oplemenitil s kulturo, vedno bo sovražil belokožca kot roparja in tlačitelja njegove divjaške svobode. Samo s strahom in batinami je mogoče držati zamorca na uzdi. Edino, kar se more storiti koristnega, je to, da kolonijalna oblast nauči zamorca raznih praktičnih znanosti. Schütze vsled tega očita Angleški, zakaj postopa tako dobrohotno z zamoreci, češ, da jo zadene zato kazen, da se bodo Kafi v Južni Afriki spuntali in vzdignili. Dasi so ti nazori paganski in nečloveški, vendar je na Nemškem mnogo ljudi, ki so na Schützejevi strani, in sicer so to razni — nadjudje.

Neprijetna zamenjava se je pripetila nedavno nekemu kraljevemu uradniku v Vratislavi. Uradnik je zadel v loteriji par sto mark. Vkljub temu je v začetku počitnično vložil na svojo višjo oblast obširno prošnjo za podporo, da bi mogel iti v toplice. Obenem je pisal loteriji s priloženo srečko ter prosil, naj mu čimprej pošlje dobljeno vsoto. Žalibog je uradnik zamenjal zavitke. V par dneh je dobil od svoje višje oblasti sledeči dopis: "Vaš dopis o zadeti srečki, k čemur vam čestitam, smo vzeli na znanje. Pri-

loženo srečko vam vračamo." — Loterijsko ravnateljstvo pa mu je naznanilo, da je njegovo prošnjo, ki ni prišla na pravi naslov, odposlalo naravnost njegovi višji oblasti, na katero je bila naslovljena. To se pravi imeti smolo!

Hranilnice v nemčiji imajo 19.000.000 vložnih knjizic, katerih vrednost je jamčena od raznih občin. Dve občinske hranilnice v Hannover se pečajo edino le s hranilnim vlogami Ves dobiček teh zavodov po odbitku 10% za rezervni sklad gre za napravo in 10% za mestnih ulic, zbirališč parkov itd.

Špiritus v raznih pijačah, v raznih opojnih pijačah se nahaja alkohol ali špiritusa v naslednjih odstotkih: V pivu 4 odstotke; porter piva 4.5; ale (angleška piva) 7.4; remsko vino 11; šampanjec 12.2; klaret vino 13.3; burgundsko vino 13.6; šeri vino 19; port 23; brinjevec 51.6; žganje (brandy) 53.4; rum 53.7; in žganje ali (whiskey) 54 odstotkov. Kadar kaka taka pijača zavzema 57 odstotkov alkohola mu rečemo tu v Ameriki "proof".

Nazaj v srednji vek. — Jezuit Pavel Axlar je bil napisal leta 1720. v Pragi molitvenik, v katerem se čita: "Za naše zveličanje je pretil Kristus 62.000 solz; na vrtu Gezemani je spotil 97.305 krvavih kapelj; v hiši Pilatovi je dobil 666 ran; udarcev v obraz je dobil 110; udarcev na vrat in tilnik 120; na glavo je bil udarjen 85 krat, na pleča 62, na komolec 40 krat. Opljuvan je bil 32 krat; v obraz je dobil udarcev s pestjo 30; 13 krat je bil vržen na zemljo, 170 vržen kakor pes pod noge rabljev, suvan in pohojen. 309 krat so ga vlekli za lase na glavi za brado 58 krat. Trnjeva krona mu je vzročila na glavi 300 ran. Za naše zveličanje je jokal in zdihoval 900 krat. Smrtnih težav, na katerih bi bil mogel takoj umreti, preстал 165. Od predhiše Pilatove do Kalvarije je nesel križ 321 korakov itd. Sedaj ob začetku 20. stoletja so predelali ta jezuitski popis v litanije, ki so močno razširjene zlasti po južni Moravski in posebno okoli Ogrskega Broda. Tudi znamenje časa!

Mr. Taft je sedaj polnokrven član "steam shoveler's" unije. Parna lopata bi morala pač rabna biti za vse predsedniške kandidature.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel. Canal 6296

CUNARD HUNGARIAN LINE

Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adriatična oristanišča. V REKO potom GIBALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.

Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.

Slavonia, Pannonia, Carpathia, Utonia (Teški 10,000 do 13,000 stotov)

Parnika "CARONIA" in "CARMANIA", dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.

CUNARD-STEAMSHIP COMPANY LTD.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn St., Chicago

Znanje angleščine je moč!

Vsakdo, kdor hoče zvedeti, kako se angleški jezik hitro in lahko nauči, in to brez vsakih knjig, strojev in brez učitelja, ampak po neki čisto lahko uniljivi in najnovejši metodi, naj pošlje 10c na

THE STEINER ACADEMY OF LANGUAGES
Slov. Dpt. G. 431 W. 26th St., Chicago, Ill.

in slehernemu se bo na to važno uprašanje odposlal nemudoma odgovor, s katerim bo tako zadovoljen, da bo rad o tem povedal tudi svojemu prijatelju. Pri poznejši naročitvi blagovoli naj se teh 10c odtegniti.

"SVETA INQUIZICIJA" IN NJENA ŽRTVA.

Dandanes je mnogim "štrebarjem" novošegno, da v "sveti inquiziciji" in v "krivoverstvu" v prilog cerkve govorijo, ter s svojimi trditvami na nečuvan način resnici v obraz bijejo. Trudijo se namreč resnice utajiti, da bi kedaj verska sodišča bila. Tem nasprotno gre zasluga temeljitemu poznavalcu "svetega verskega sodišča", kateri v tem svoje nazore razširja.

Bivši jezuit grof Hoensbroech, se je potrudil, da je stvar temeljito preiskal, ter je pred ne davnem v Berolinu, v zadevi javno predaval.

V smislu predavanja je bila inquizicija neko versko sodišče z natančno določeno obliko in kaznijo, in započeto "škofovsko" to je, da je bilo škofom podrejeno; po tem je bilo "menihovsko", to je, da so ta sodišča v roke dobili frančiškani, osebno dominikanci, kateri so se sami za "Krištosove pse" nazivali. Toda vslic vsem raznim imenom so stale vse inquizicije, tudi španska, neposredno pod vrhovno oblastijo papežva, katero je edino, za vsa grozodejstva odgovorno.

V "ročni knjigi" Bernhard Fidonis-a, kateri je bil do l. 1330 v Toulouse inquizitor se čita:

"Namen svete inquizicije je razdejati krivoverstvo. To se more zgoditi, ako se krivoverci spreobrnejo, uspešnejše pa je, ako se sežgejo." Natezalnica se sicer ne sme ponovno rabiti, toda to se nanaša samo na čas 24-ih ur. Priče morajo krivoverstvo obtožena potrditi, kot priče zamorejo biti tudi žena, mož ali otroci proti staršem, toda obtožencu se ne smejo nasproti postaviti. (Obtoženeo ni vedel, kdo proti njemu pričā. Op. ured.) In zagovornik krivoverca mora prisesti, da ne bo proti cerkvi ničesar započel. Zaplenitev premoženja krivoverca se tudi na njegove otroke razširi, njihove hiše se razrušijo in obseg zemljišča se, kot proklet, s soljo potrese.

Neki dominikanec iz Toulouse pripoveduje v svojem dnevniku da so "na čast in slavo božjo", mrliče, kateri so že mnogo let v zemlji ležali — sežgali.

Nadalje pripoveduje, da se je pri neki gostiji inquizitorju naznailo, da je šlo nekaj krivovercev k neki bolni ženi. Inquizitor je z nekaterimi bratji šel takoj k bolnici, previdno je iz nje izvalil priznanje in konečno se ji dal spoznati, da je škof iz Toulousea in zahteval, da njeno priznanje takoj prekličē. Ko ona tega ni hotela storiti, je zaukazal bolnico s posteljo vred na gromado nesti in sežgati. Ko se je to zgodilo, se je on vrnil z bratji k pojedini; družal je jedi z največjim veseljem zavživala ter so Boga hvalili za večer (!).

Znano je grozovito ljudsko klanje v albigenški vojni, ko je papežev legat z naskokom zanzel Carcassonne, in ko niso mogli krivoverce od pravovernih razločiti, je dal povelje, vse prebivalce pomoriti, ter činično pripomnil: "Bog bode svoje že spoznal." Samo v eni cerkvi, kamor je ljudstvo bežalo, je bilo 7000 ljudi umorjenih, med njimi ženske in otroci.

V Nemčiji so prvič krivoverce sežgali leta 1051 v Goslar-ju. Potem so sledili Erfurt, Lübeck, Wismar, Vireburg, itd. Posebno vneti so bili v Neumark-u in Uckermarek-u. Na "Kötterberg (Ketzberg) — hrib krivovercev — pri Königsbergu (Neumark) je gorelo mnogo številnih gromad, in v Berolinu je bilo dne 28. aprila 1458 več ljudi sežganih. Severno-nemški inquisitorji so imeli v tistem času svoj glavni sedež v štettin-u. V Strassburgu in Alzaciji, so v enem dnevu 80 ljudi sežgali, vseskozi verno ljudstvo toda verski uk dominikancev so zavračali.

Papež Gregor IX. je podpiral konrada pl. Marburg-a; spovednika svete Lizabete, kateri je dal raji 100 nedolžnih na gromadi sež-

gati, kakor pa, da mu bil le eden krivec ubežal, cele rodovine je pokončal in cele vasi izneljudil; proti njegovi beznosti so zaman ugovarjali cerkveni knezi iz Mainca in Kölna.

V Rimu so zgrepane krivoverce zadavali, a trdovratneže pa žive sežgali, "da se jim trdovratnost izkuha."

Na Španskem so sicer imeli kralji in tem svojo besedo, toda ne za dnjo. Samo pri nemu preiskovanju so 44 mrličev izkopalili in sežgali; sorodniki mrtvih so bili imetja oropani in prognani. V Sevilli je bilo od leta 1481 do 1524 skoraj 1000 ljudi živih sežganih. V vsej Španiji je bilo po inquiziciji stotisoče ljudi, ako ravno ne vsi umorjeni pač pa grozno trpinčeni in ohromljeni.

Kolikor daleč je moč cerkve segla so gorele gromade, so se polnile ječe, mučilnice in inquizicije. Z bestialnim mučiteljstvom, z ognjem in mečem v roki so si nadljali "služabniki vere o ljubezni" napredujočega človeškega duha strašiti in večno v verigah cerkve obdržati.

Se ve, trdi se, da je inquizicija dognala samo krivoverstvo, a država pa je krivoverce kaznovala, in da je inquizicija vselej državo prosila, ne krivoverce sežgati, toda te prošnje, izjavlja grof Hoensbroech, za infamno hinavstvo. Kajti, na primer, mesto Brescia je bilo z interdiktom — prepovedjo — zagroženo, ker je zažiganje zavlačevalo, in v nekem izviru je rečeno: "Krivoverci se državi izročijo, da jih sežge." Vzrok prošnje je prav posvetni. Za "nepravilnost" katera kakega duhovnika, morebitno za dosego višje časti ali dohodkov oropa, služi med drugim prelivanje krvi. (To se reče: Kdor se je hotel kviško pospeti, moral je fanatično moriti. Op. ured.) Samo zaradi tega hinavska prošnja inquizicije: "A ga ne usmrtiti."

Kako stoji danes z inquizicijo? Grof Hoensbroech odgovori na to vprašanje: Še sedaj vlada krvavi duh! Še stojijo krvne postave v veljavi, še sedaj ne pregreši, zažiganje krivovercev, proti uljudnosti. V veljavnosti je še pismo (bulla) papeža Leona X. katero je bilo leta 1543 proti Martin Luther-ju naperjeno. In 1895 je v Rimu izhajajoči, pod papeževim gospodstvom stoječi list "Romaine" pisal o "blagoslovljenih gromadnih plamen" in o "presvetlenim, prečastitim spominu Tomaža Torquemade" (kateri je pustil 2000 ljudi na gromadi žive sežgati). Na drugem kraju se glasi: "Država ima dolžnost, krivoverce na povelje cerkve, s smrtjo kaznovati. Ona (država) ne more od cerkve izročene ji krivoverce, oprostiti."

Grof Hoensbroech zaključuje: Inquizicija obtežuje še danes človeški duh na najtežji način. Proti tej moči se zamoremo bojevati le z lučjo osvete, — omike, za to pa moramo zgodbo Rima temeljito proučiti.

VEROIZPOVED PO VSEM SVETU.

Letošnja izdaja takozvane "Ameriška misijonska-modra-knjiga" podaja statistiko o raznih veroizpovedbah po vsem svetu. Te številke so do malega v soglasju s statistiko, katero je jezuit pater Krose, v "Glasovi iz Marija-Laach" leta 1903 obelodanil.

Po Krose-ju je:

Katoličanov264.506.000
Protestantov166.627.000
Grško pravoslavni117.875.000
Židov11.027.000
Mohamedancev202.048.000
Buddhistov120.250.000
Hindu210.000.000
Konfucijancev in Tavistov267.000.000
Šintoistov17.000.000
Staro indijsko bogočastje12.114.000
Fetiški častilci144.700.000
Razni drugi2.844.000

Po misijonski-modri-knjigi pa:

Katoličanov272.628.500
Protestantov166.066.000
Grško pravoslavni120.157.000

Židov11.220.000
Mohamedancev216.630.000
Buddhistov137.935.000
Hindu209.659.000
Konfucijancev in Šintoistov231.816.000
Staro indijsko bogočastje24.900.000
Fetiški častilci157.069.000
Razni drugi15.352.000

Iz tega je razvidno, da so katoličani med "monotheisti" to so oni, ko v samo enega Boga verujejo, najštevilnejši, potem pridejo mohamedanci, za temi protestanti vseh barv, itd. Naj več je takozvanih poganov. Koliko je prostomiselnov ni navedenih, ko se ne da dognati. Tisto je z pógani v Afriki in Aziji.

Značilno je, ko katoliški duhovniki vedno trdijo, da je katoliška vera edino zveličalna. Dobra! Ako samo katoličani v "nebesa" pridejo, kam pa pridejo ostali drugoverniki, katerih je, kolikor se je dognalo, (po Kroseju) 1.271.485.000! V pekel, kaj ne?

Listu v podporo

Frank Košmerl\$0.50
Anton Košmerl0.25
John Košmerl0.25
John Filak0.25
John Klöce0.15
Anton Busicek0.25

SLOVENCEM V POGLED.

Čenjeni director Collins N. Y. Medical Instituta: —

Jaz Vam naznanjam, da sem sedaj zdrav pa nisem še vseh medicin porabil, jih imam še za par dni. Zahvalim se za zdravila, ka tera ste mi poslali, da sem zopet ozdravil hvala Bogu. Bog Vam stočero poplačaj Vašo dobroto. Kadar bodem zopet kaj potreboval se bodem vedno le na Vas obrnil.

Vas pozdravljam ter Vam ostajam hvaležen Frank Novak
Lock No.3. Allegheny Co., Pa.

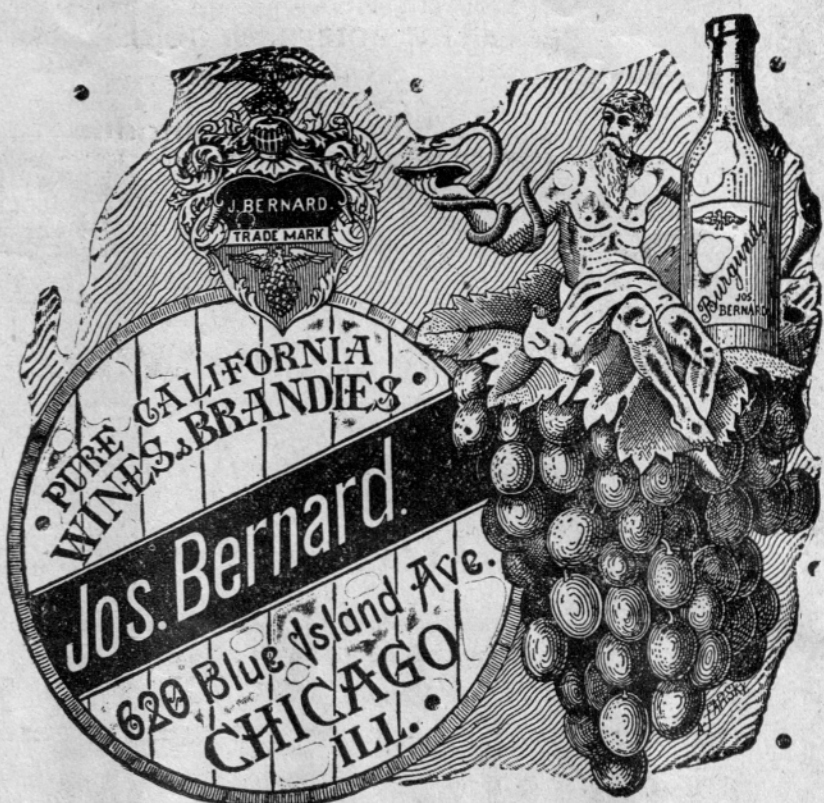
Najnovjša slovanska tvrdka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

NAVARNO ZNAMENJE

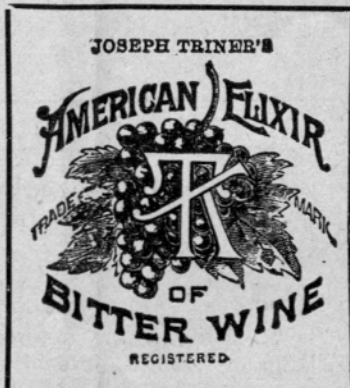
Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred rapadcm, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je navarno znamenje narave. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanos, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar re prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravlil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako živzivate

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družiro močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakem želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih. Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovaltelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.